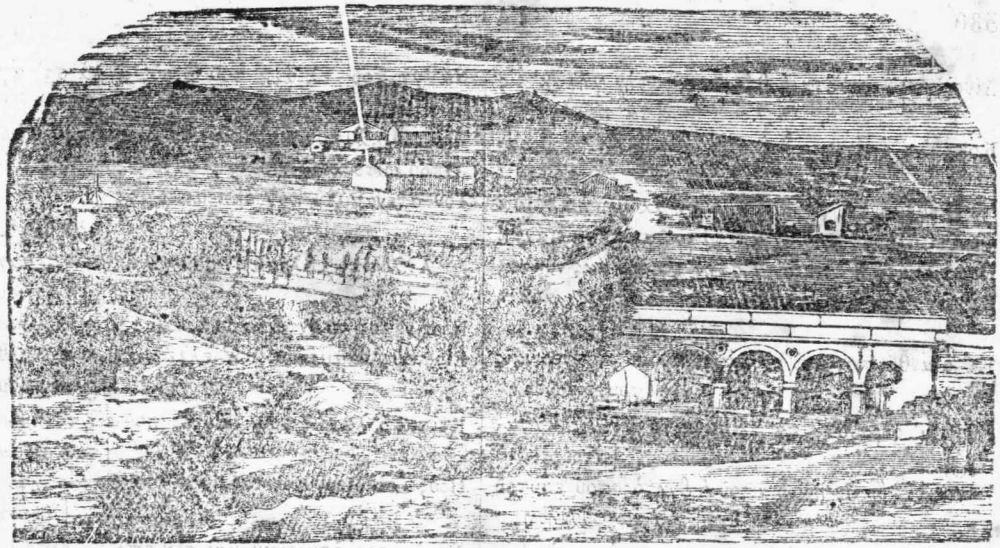

ΕΤΟΣ Δ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 15 Ἀπριλίου 1872. ΦΥΛΛ. ΚΓ'.

ΟΙ ΤΑΦΟΙ

ΠΟΙΗΜΑ

ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

ΑΦΙΕΡΩΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ

ΙΠΠΟΛΥΤΟΝ ΗΙΝΔΕΜΟΝΤΗΝ (1)

«Deorum manium jura
Sanctasanto. XII Tab.»

Ἡ Ἰταλογαλλικὴ κυβέρνησις ἀπηγόρευσε διὰ διατάγματος τὸ ν' ἀνεγείρωνται μνημεῖα εἰς τοὺς τεθνεῶτας, καὶ νὰ ἐπιγράφωνται τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τοὺς κανόνας τῆς ἰσότητος καὶ τοὺς νεκρούς. Ὁ Οὔγος Φώσκολος ἀγανακτήσας διὰ τὸ θέσπισμα συνέταξε τὸ ποίημα τοῦτο, ὀνομάσας αὐτὸ *οἱ Τάφοι*. Ἐν αὐτῷ διαλάμπει τὸ φιλέσπλαγχνον τοῦ ἀνδρός, ἡ πολυμάθεια, τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἡ ἀρίμητος ἁρμονία τοῦ ὕφους. Τὸ ποίημα εἶναι τόσον δύσκολον, ὥστε εἰς οὐδεμίαν ξένην γλῶσσαν ἐτολμήθη ἡ μετάφρασις αὐτοῦ· ὑπάρχει μία μετάφρασις εἰς τὴν Λατινικὴν ἐξ ἧς ἠδύνατο νὰ μεταφρασθῇ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν. Ὁ κ. Ἀντώνιος Μάτεσης ὁ συμπατριώτης τοῦ ποιητοῦ, ἀνέλαβε τὸν ἀγῶνα νὰ τὸ μεταφράσῃ εἰς τὴν ἁπλοελληνικήν· ὁ ἀναγνώστης ἑπομένως πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν δυσκολίαν τοῦ ἔργου καὶ θέλει κρίνει ὅτι ἀρκούντως ἐπέτυχεν ἡ μετάφρασις τοῦ Κ. Μάτεση, καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς θυγατρὸς ἠχεῖ καὶ ἡ φωνὴ τῆς μητρός.

Στὸν ἴσκιον τῶν κυπαρισιῶν καὶ μέσα εἰς τὰ [μνημεῖα,
Ὁποῦ δὲν μένουν ἄμοιρα παρηγορίας δακρύων
Τάχα εἶν' λιγώτερο βαρὺς ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου;
Ὅταν στὸν ἥλιον πλέον δι' ἐμὲ ἡ γῆ δὲν θὰ [βλαστάνῃ
Τὴν μυριοστόλιστην αὐτὴν φυτῶν καὶ ζώων [πλάσιν·
Κ' οὐδὲ ἡ ἀεροπετούμεναις θεαῖς ἐλπιδοφόραις
Ἐμπρός μου ἡ Ὧραις πλέον χοροὺς διαβαίνον- [τας θὰ πλέκουν,
Καὶ οὔτε, φίλε μου, ἀπὸ σὲ πλέον θὲ ν' ἀκούω [τὸν στίχον
Κ' ἐκείνην ποῦ τὸν κυβερνᾷ λυπητερὴ ἁρμονία
Καὶ οὔτε πλέον στὴν καρδιὰ θὰ μοῦ λαλῇ τὸ [πνεῦμα
Τῶν κορασίδων τῶν Μουσῶν, καὶ τῆς Ἀγάπης· [πνεῦμα
Μόνον τῆς πλανωμένης μου ζωῆς ἀπομεινάρι·
Ποίαν θὰ δώσῃ ἀνταμοιβὴν, διὰ τοὺς χαϊμένους [χρόνους,

(1) Ἐδημοσιεύθη 1807.

Λίθος, ποῦ ἀπ' ὅσα ὁ θάνατος, στὴν γῆν κ' εἰς [τὰ πελάγη,
Κόκκαλα σπέρνει ἀδιάκοπα, διακρίνει τὰ δικά- [μου;
Ὦ Πινδεμόντη, βέβαια κ' αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἐλπίδα
Φεύγει ὁλοΰστερη θεὰ ἀπ' τὰ μνημεῖα· τὰ πάντα
Περιτυλίζει ἡ λησμονιὰ στὴν ζοφερή της νύκτα,
Κι' εἰς κίνησι ἀκατάπαυστη Δύναμις ἄοκνη [βιάζει.
Κι' ὁ ἄνθρωπος καὶ οἱ τάφοι του κ' ἡ στειναῖς [του εἰκόνες
Γῆς κι' οὐρανοῦ τὰ λείψανα ὁ χρόνος κατα- [στρέφει.
Διατί ὅμως πρὸ καιροῦ ὁ θνητὸς τοῦ ἑαυτοῦ [του νὰ φθονήση
Τὴν πλάνην, ποῦ τὸν σταματᾷ νεκρὸν στὴν θύ- [ραν τοῦ Ἅδου;
Δὲν ζῇ αὐτὸς καὶ μὲς τὴν γῆν, ὅτε ἄλαλη ἡ [ἁρμονία
Τοῦ εἶν' τῶν ἀκτίνων τοῦ Ἡλιοῦ, ἐὰν μὲ γλυ- [καῖς φροντίδες
Στὸν νοῦν τῶν φίλων καὶ δικῶν μπορεῖ νὰ τὴν [διεγείρῃ;
Οὐράνιο τὸ αἴσθημα αὐτὸ τῆς ἀμοιβαίας ἀγά- [πης,
Οὐράνιο προτέρημα ἐδόθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους.
Συχνὰ συζῶμεν δι' αὐτὸ μὲ ἀποθαμένον φί- [λον,
Κι' ὁ ἀποθαμένος ζῇ μὲ μᾶς ἐὰν ἡ γῆς ἡ ὁσία
Ποῦ βρέφος τὸν ἐδέχθηκε κ' εὔσπλαχνη ἀνά- [θρεψέ τον,
Ὕστερον καταφύγιον ᾖν μητρικὴ ἀγκαλιά της,
Προσφέροντάς του, ἀμόλυντα τὰ λείψανα τοῦ [σώζει
Ἀπὸ νεφέλων προσβολαῖς κι' ἀσεβῆ πάτημα [ὄχλου,
Κ' ἂν χαραγμένο τ' ὄνομα τοῦ διατηρεῖ ἕνας [λίθος,
Κ' ἐὰν φιλόστοργοι δενδροῦ εὐωδιασμένοι κλάδοι
Τὸ χῶμά του παρηγοροῦν μὲ μαλακὴν ἰσκιάδα.
Μόνον εἰς ὅποιον διαδοχὴν ἀγάπης δὲν ἀφίνει,
Ὀλίγο εἶν μέλημα ἡ ταφὴ κ' ἐὰν μετὰ τὴν [θανήν του,
Νὰ βλέπῃ ποτὲ ἐδύνατο, τὸ πνεῦμά του θὰ [ἐθώρει
Ὠχρὸν νὰ περιφέρεται εἰς τοὺς κλαυθμῶνας τοῦ [Ἅδου,
Ἢ εἰς τὴν σκέπη, ἀνάπαυσιν τῶν μεγάλων [πτερύγων
Νὰ 'χῃ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ στ' ἄγριο [χορτάρι
Ἐρήμου κάμπου παρατᾷ τὴν κόνιν του, ἐρωμένη
Ὅπου οὔτε κόρη δέεται, οὔτε ἀκούει διαβάτης
Τὸν στεναγμὸν ποῦ ἐκπέμπει μας ἡ φύσις ἀπ' [τὸν τάφο.
Ἀλλ' ἀπὸ βλέμμα συμπαθῆ τώρα μακρὰ [διορίζει
Νέος νόμος τὸ ἐντάφιασμα, καὶ τ' ὄνομα ἀρνεῖται
Εἰς τοὺς θαμμένους, κ' ἐλλειπὴς, Θάλεια θεὰ, [μνημείου
Κεῖται ὁ λάτρις σου, αὐτὸς ποῦ εἰς τὸ πτωχὸν [του δῶμα
Πρὸς σὲ διευθύνωντας ψαλμοὺς ἀνάστησε μιὰ [δάφνη
Μὲ ἔρωτος ἐπιμονὴν καὶ σοῦ ἔπλεκε στεφάνια
Καὶ μὲ τὸ γέλοιο σου καὶ σὺ τοῦ ἐστόλιζες τοὺς [στίχους,
Ὁποῦ τὸν Σαρδανάπαλον τὸν Λομβαρδὸν κεν- [τοῦσαν (2)
Οποῖον θέλγει ὁ μουγκρισμὸς ὁ ἠχητικὸς τῶν [βόων,
Ποῦ ἀπὸ τοῦ Ἀδούα τὰ σπήλαια, ταῖς ὄχθαις τοῦ Τηκίνου
Τροφῆς περίσσας κάμνουσι μακάριον καὶ ὀκνη- [ρίας.
Ὡραῖα Μοῦσα, τί ἔγεινες; Πλέον ἡ ἀμβροσία [δὲν πνέει
Σημεῖον τῆς παρουσίας σου ἀναμεσὴς τῶν δέν- [δρων
Ὅθεν στενάζων μελετῶ τὴν μητρικήν μου [στέγην·
Καὶ σὺ συχνὰ ἐλημέριαζες καὶ τοῦ χαμογε- [λοῦσες
Κάτω ἀπ' αὐτὴν τὴν φυλουριὰ πῶς μὲ γυρμένα [φύλλα
Παραπονεῖται ὦ Θεὰ πῶς σκέπην δὲν παρέχει
Εἰς τὴν ταφὴν τοῦ γέροντος, ὁποῦ φιλοξενῶντας
Ἄλλοτε τὸν ἐπρόσφερες καὶ ἴσκιον καὶ γαλήνην.
Σὺ ἴσως γύρω θεωρεῖς ἐκ τῶν χυδαίων τοὺς [λάκκους
Ὅπως ἀνεύρῃς ποῦ ἀκουμπᾷ τοῦ ἀγαπητοῦ Πα- [ρίνη
Ἡ σεβασμία κεφαλή· ἀλλ' εἰς αὐτὸν οὔτε ἴσκι- [ους,
Ἡ ἀσελγὴς πόλις ποῦ ἡδονὴν μουσικῶν τρέφει [εὐνούχων,

(2) Ποιήματα Ἰω. Παρίνη.

Ἀλλ' οὔτε ὄνομα ἔθεσε στὸν τάφον του, οὔτε [λίθον·
Καὶ αὐτοῦ ἡ κάρα τοῦ ληστὴ, ποῦ ἡ μάχαιρα [δημίου
Τὰ κακουργήματα ἔπαυσε, τὰ κόκκαλα μολύνει.
Ἀκοῦς νὰ σκάπτῃ ἀνάμεσα συντρίμματα, τρι- [βόλους,
Στοὺς λάκκους τριγυρίζοντας ἡ ἀπορριμμένη [σκύλλα
Ποῦ πεινασμένη ῥυάζεται, καὶ νὰ πηδᾷ ἀπ' τὸ [κράνιο
Ἀκοῦς τὸν ἀγριοπέτεινα ἀκτίνα ν' ἀποφύγῃ
Τοῦ φεγγαριοῦ, κ' εἰς τοὺς σταυροὺς ν' ἀναπετᾷ (ἐπάνω
Σπαρμένους ἀναρίθμητοι στὸν νεκροδόχον κά- [μπον,
Κι' ὁ ἀκάθαρτος νὰ μέμφεται γοερὰ τὸ φῶς [ποῦ οἱ ἀστέρες
Εὐσπλαγχνικοὶ χαρίζουσι τ' ἀστοχισμένους τά- [φους.
Μάταια ἀπ' τὴν νύκτα τὴν χλωμὴ Θεὰ στὸν [Ποιητήν σου
Νὰ καταιβοῦν δέεσαι δροσιαῖς. Ἀχ, στῶν νε- [κρῶν τὸ χῶμα
Οὐδὲ λουλούδι ἀνθεῖ ποτὲ, οὐδὲ χλοήζει χόρτο
Ἂν λείπῃ ζώντων μέριμνα, καὶ φιλοφρόνων [δάκρυο.
Ἀπ' τὸν καιρὸν ὁποῦ ναοὶ, γάμοι καὶ δικα- [στήρια
Σ' ἀμοιβαῖον σπλάγχνος ἔφεραν τοὺς πρῶτα [ἀγρίους ἀνθρώπους
Τοὺς ζωντανοὺς προφύλαττον ἀπ' τὸν νοσῶδη [αἰθέρα
Καὶ ἀπ' τὰ θηρία τὰ ἐλεεινὰ λείψανα αὐτῶν ποῦ [δι' ἄλλαις
Τάσεις μ' αἰώνιον ἀμοιβὴν τοὺς προορίζει ἡ [φύσις
Μάρτυρες δόξης πατρικῆς ὑπῆρχαν τὰ μνημεῖα
Καὶ θυσιαστήρια εἰς τοὺς υἱοὺς κ' οἱ χρησμοὶ [αὐτοῦ τε ἐβγαῖναν
Τῶν οἰκιακῶν θεοτήτων καὶ ἱερὸς ὁ ὅρκος
Ποῦ ἐπάνω ἐπροφέρετο στὴν κόνιν τῶν προγό- [νων·
Θρησκεία, ποῦ εἰς τύπους διάφορους λατρείας [συνοδοιπόρους
Εἶχε ταῖς πάτριαις ἀρεταῖς καὶ τὴν φιλίαν ὁ- [μάδι
Δι' αἰώνων ἄπειρην σειρὰν. Δὲν ἔστρωναν τὰ [ἐδάφη
Τῶν ἱερῶν τόπων πάντοτε ἡ ἐπιτάφιαις [πλάκαις,
Οὐδὲ εἰς τὰ μοσχολίβανα ἀποφορὰ πτωμάτων
Περιπλεγμένη ἐμόλυνε τοὺς ἐκκλησιαζομέ- [νους,
Ἢ εἰκονισμένοι σκελετοὶ ταῖς πόλεις κατεθλί- [βαν.
Ξυπνᾷ ἡ μάννα καὶ γυμνὰ τὰ χέρια, τρομα- [σμένη
Τοῦ βρέφους της στὴν προσφιλῆ τὴν κεφαλὴν [ἐκείνει
Μὴν χόος ξαφνίσῃ το νεκροῦ ὁποῦ διαβαίνει, [αἰτοῦντος
Ἀπ' τοὺς κληρούχους τοῦ ναοῦ τὸ μισθωμένο [ψάλμα,
Ἀλλὰ διαχέοντες ἀτμοὺς καθάριους στὸν ἀέρα;
Τὰ κέδρη καὶ ἡ κυπάρισσοι ἀένναον πρασινάδα,
Μνημόσυνον παντοτεινὸν ἐπρότειναν στοὺς τά- [φους,
Κ' ἔντεχνα ἀγγεῖα ταῖς προσφοραῖς ἐδέχοντο [δακρύων.
Σπινθῆρα οἱ φίλοι ἡλιακὸν ἐπέρναν νὰ φωτίσουν
Τὴν ὑποχθόνιον σκοτινιὰ, διατὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ [ἀνθρώπου
Ποῦ σβένονται ἀναζητοῦν τὸν Ἥλιον, καὶ τὰ [στήθη
Ὕστερον ὅλα στεναγμὸν ῥίπτουν στὸ φῶς ποῦ [φεύγει,
Νάματα ἡ βρύσαις χύνοντας καθαρισμοῦ ἀνα- [θρέφαν
Στὸ χῶμα τὸ ἐντάφιο ἀμάραντους καὶ γιούλια
Κι' ὁ προσερχόμενος ἐκεῖ καὶ γάλα χέων διη- [γεῖτο
Εἰς τοὺς νεκροὺς τοὺς προσφιλεῖς τὰ πάθη του, [εὐωδίαν
Αἰσθάνετο ὡς νὰ ἔπνεε αὔρα ἀπ' Ἠλίσιους κάμ- [πους·
Ἰδιοτροπία εὐσεβὴς ποῦ στ' ἀγγλικὰ κοράσια (3)
Κάμνει τοὺς κήπους ἐραστοὺς τῶν πλησιοχώρων [τάφων
Ὅπου ἡ τῆς μητρὸς στοργὴ, ποῦ ἀναζητοῦν [ταῖς φέρει,
Κι' ὅπου εὐμενῆ ἱκέτευσαν τὰ πνεύματα τοῦ [ἀέρος
Διὰ τὴν αἰσίαν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀνδρείου ποῦ τὸ [σκάφος

(3) Κοιμητήρια εἰς τὴν Ἀγγλίαν χρησιμεύουν συχνὰ ὡς περίπατος.

Τὸ νικηθὲν ἀπέκοψε τοῦ χονδροτέρου ἱστοῦ [του (4)
Καὶ τὸ ἰδιόν του ἐκοίλωσε 'σ' αὐτὸ νεκροφορεῖον.
'Αλλ' ὅπου ὑπνεῖ ὁ ἐνθουσιασμὸς λαμπρῶν κα- [τορθωμάτων
Καὶ τὸ πολίτευμα ὑπουργοῦ ὁ τρόμος καὶ τὰ [πλούτη
Μάταια πομπὴ καὶ ἄχαρις εἰκόνισις τοῦ Ἅδου
Ὑφοῦνται στήλαις μ' ἐγγραφαῖς, μαρμάρινα [μνημεῖα·
Ἤδη ὁ ὄχλος, ὁ εὐγενὴς καὶ ὁ σοφὸς καὶ ὁ [πλούσιος,
Δόξα καὶ νοῦς τοῦ Ἰταλικοῦ ὡραίου βασιλείου,
Εἰς τὰ κολάκων σπήλαια, ζῶντος του ἔχει τάφον
Βασιλικὰ παλάτια καὶ μόνον καύχημά του
Τὰ στέμματα· ἀλλ' ὁ θάνατος 'ς' ἡμᾶς ἂς προε- [τοιμάσῃ
Καταφυγὴ ἀναπαυτικὴ, ὅπου νὰ παύσῃ ἡ Μοῖρα
Ταῖς ἀδικαις καταδρομαῖς, καὶ ἡ φιλιὰ νὰ λάβῃ
Κληρονομιὰ ὄχιθησαυροῦ ἀλλ' αἰσθημάτων ζέσιν,
Καὶ εὐγενῆ παράδειγμα φιλελευθέρου στίχου.
Ἔξοχα ἔργα ἀνάπτουσι εἰς τὴν ἀνδρίαν τὰ στήθη
Ὦ Πινδεμόντη, ἡ ταφαῖς τῶν ἀγαθῶν καὶ ἀν- [δρείων
Κ' εἰς τὸν περιηγητὴν ἱερὰ ἡ γῆ ποῦ ταῖς κατέ- [χει.
Ἐγὼ ὅταν εἶδα νὰ φανῇ ἐμπρός μου τὸ μνημεῖον,
Ποῦ τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀνδρὸς τὸ σῶμα περι- [κλείει, (5)
Ὁ ὁποῖος συναρμόζωντας τῶν δυνατῶν τὰ σκῆ- [πτρα
Ὅλαις ταῖς δάφναις τῶν μαδᾷ κ' εἰς τὰ ἔθνη [ἀποκαλύπτει
Τὸ πόσα δάκρυ ἀπ' αὐτὰ, πόσο αἷμα καταρ- [ρέουν,
Κ' ἐκείνου ποῦ νέον Ὄλυμπον ἀνύψωσεν εἰς τὴν [Ῥώμην
Στοὺς Οὐρανίους, καὶ αὐτοῦ ποῦ στὸν αἰθέριον θόλον
Εἶδε νὰ περιστρέφωνται οἱ κόσμοι καὶ τὸν ἥλιον
Ἀκίνητον στὸ μέτον τους νὰ στέκῃ ἀκτινοβόλον

(4) Ὁ Ναύαρχος Νέλσων κυριεύσας ἐν Αἰγύπτῳ τὴν γαλλικὴν ναυαρχίδα Ἀνατολήν, ἔκοψε τὸν ἱστὸν αὐτῆς καὶ τὸν ἡτοίμασε διὰ φέρετρον τῆς ταφῆς του.

(5) Μαυσωλεῖα Νικολάου Μακκιαβέλη, Μιχαὴλ Ἀγγέλου, Γαλιλαίου καὶ ἄλλων ἐνδόξων εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἐσταυρωμένου ἐν Φλωρεντίᾳ.

Καὶ πρῶτος τοῦ στερεώματος ὡμάλυνε τοὺς [δρόμους
Στὸν Ἄγγλον τόσον εὐτυχῆ μετέωρον ὁδοιπόρον,
Ὦ μακαρία ἐφώναξα διὰ ταῖς τερπναῖς σου αὖ- [ραις,
Πλήρης ζωῆς καὶ τὰ λουτρὰ, ποῦ αἱ κορυφαῖς [ποῦ χύνουν
Τῶν Ἀπεννίνων· στὴν πνοὴν τοῦ ἀέρος σου ἡ [Σελήνη
Εὐφραινομένη μὲ τὸ πλειὸ καθάριο φῶς ἐνδύει
Τοὺς λόγους σου, ποῦ ἀγάλλονται εἰς χαροκόπε- [τρύγου,
Καὶ ταῖς πεδιάδαις ποῦ λαμπραῖς ἀπὸ οἴκους [κ' ἐλαιῶνας
Θυμιάματα μυρίων ἀνθῶν στοὺς οὐρανοὺς δια- [χέουν.
Καὶ πρώτη ἄκουες τοῦ ἐξόριστου Τιβελίνου τὸν [στίχον, (6)
Ὦ Φλωρεντία, ἡδονικὸ ξεθύρασμα τς ὀργῆς του
Καὶ οὐ ἔδοσες τοῖς προσφιλεῖς γεννήτρας τὴν [γλώσσαν,
Σ' ἐκεῖνον τὸν μελῳδικὸν τῆς Καλλιόπης φίλον, (7)
Ποῦ, στὴν Ἑλλάδα πάντοτε γυμνὸν, γυμνὸν [στὴν Ῥώμην,
Μὲ ἔνδυμα λευκότατον τὸν ἔρωτα κοσμῶντας
Τῆς Οὐρανίας ἀπώθετε στὸν κόλπον Ἀφροδί- [της. (8)
Ἀλλὰ μακαριώτερα, ποῦ ὅλαις συναγμέναις
Σ' ἕνα ναὸν διατηρεῖς τῶν Ἰταλῶν ταῖς δόξαις
Ταῖς μόναις ἴσως ποῦ ἀφοῦ τὰ μὴ ἀνυπέρβατα [Ἄλπη
Κ' ἡ ἀνίκητη μεταβολὴ τῆς ἀνθρωπίνης μοίρας
Σ' ἅρπαξαν ὅπλα καὶ βωμοὺς πατρίδα καὶ οὐ- [σίαν·
Τὸ πᾶν! Μόνον σὲ ἀπόμεινε ἡ τοῦ ἀπελθόντος [μνήμη.
Ἀλλ' ἐὰν ἐνδόξου μέλλοντος στὴν γῆν τῆς Ἰτα- [λίας
Κ' εἰς ταῖς γενναιόφρωναις ψυχαῖς ἐλπὶς ποτὲ [ἀναλάμψῃ
Ἀπὸ τὰ μάρμαρα αὐτὰ ἡ πρυθυμία θὰ ὁρμήσῃ·
Καὶ συχνὰ ὁ Βίκτωρ (9) εἰς αὐτὰ διὰ νὰ ἐμπνευσθῇ [προσῆλθε·
Εἰς ἄκραν διὰ τὰ πάτρια ὀργὴν περιπλανᾶτο

(6) Ὁ Δάντης.
(7) Πετράρχην.
(8) Ἦπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις δύο Ἀφροδῖται ἡ Οὐρανία καὶ ἡ Γῆϊνος, χωριστὰ λατρευόμεναι.
(9) Ὁ Ἀλφιέρης.

Ἄλαλος, τὰ ἐρημότερα τοῦ Ἄρνου ἐνατενίζων
Τοὺς κάμπους καὶ τὸν οὐρανὸν μὲ ἐμπαθῆ τὸ [βλέμμα·
Καὶ ἀφοῦ οὐδεμία ζῶντος μορφὴ τοῦ ἠμέρωνε [τὸ πάθος
Ἐδῶ ἀκουμποῦσε ὁ σοβαρὸς τὸ ὠχρὸν καὶ τὴν [ἐλπίδα
Τοῦ ποθουμένου φέροντας στὸ πρόσωπον θανάτου,
Μὲ τοὺς μεγάλους τώρα αὐτοὺς παντοτεινὰ ἡσυ- [χάζει
Καὶ ἀπὸ πατρίδος ἔρωτα τὰ κόκκαλά του τρί- [ζουν.
Βέβαια σ' αὐτὴν τὴν ἱερὰν εἰρηνικὴν ἐρμίαν
Μὰ Θεότης ὁμιλεῖ, καὶ πολεμία στοὺς Πέρσας,
Στὸν Μαραθῶνα, ὅπου ταφὴν καθιέρωσαν ἡ Ἀ- [θήναις
Εἰς τοὺς γενναίους προμάχους τους, παντοτεινὰ [διετήρει.
Εἰς τῶν Ἑλλήνων ταῖς καρδιαῖς ἄσβεστη ὀργὴν [καὶ ἀνδρίαν.
Ὁ ταξειδιώτης, τὰ νερὰ ποῦ ἀρμένισε τῆς Εὔ- [βοιας (10)
Ἀγνάντευε μὲς τ' ἄπειρο σκοτάδι ἀντικρου- [ομένων
Σπαθιῶνε σπινθηροβολὴν, καὶ περικεφαλαίων·
Πυραῖς ποῦ φλόγαις καὶ καπνὸν ἀνύψωναν καὶ [ἰσκιους
Πολεμιστῶν εἰς σιδηρᾶ λαμποκοπούντων ὅπλα.
Νὰ ὁρμοῦν στὴν μάχη καὶ μακρὰ ν' ἀπλώνῃ [στὴν πεδιάδα,
Στῆς σιγαλιᾶς τῆς νυκτικῆς τὴν φρίκην, στρα- [τευμάτων
Ἀλαλοὴν καὶ σάλπιγγες ν' ἀντιβοοῦν στὰ νέφη
Κι' ἀλόγων ποδοβολητὸ γοργὰ τετραποδούντων
Ἐπάνω στῶν ἡμιθανῶν τὰ κλάγγοντα στηθάρια
Καὶ ἡ Μοῖραις νὰ μυρολογοῦν καὶ θρήνους καὶ [ὑμνῳδίαις.
Καλότυχος ποῦ στὸ εὐρὺ βασίλειον τῶν ἀνέ- [μων,
Ἱππόλυτε, περιέτρεξες στοὺς νεαρούς σου χρό- [νους
Καὶ ἂν ὁ Πρωρέας διεύθυνε τὰ ξάρτια σου τοῦ [Αἰγαίου
Πρὸς τὰ νησιὰ θὲν' ἄκουσε παλαιὰ συμβεβηκότα
Τοῦ Ἑλλησπόντου ἡ ἀκρογιαλιαῖς νὰ ἠχοῦν καὶ [ἡ πλημμύρα
Σταῖς Ῥήτιαις ὄχθαις μὲ βουϊτὸ εἰς τὴν ταφὴν [ἐπάνω
Τοῦ Αἴαντος νὰ προσορμᾷ τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλ- [λέως. (11)
Δίκαια διανέμει ὁ θάνατος εἰς τοὺς γενναίους [τὴν δόξαν.
Κι' οὔτε πανούργημα νοὸς οὐδ' εὔνοια βασιλέων
Στὸν Ἰθακίσιον ἐτήρησε τὰ λάφυρα τὰ ἐξοίτια,
Ποῦ τ' ἄγριο κῦμα, ποῦ οἱ θεοὶ πολέμιοι πα- [ρεργῆσαν
Ἀπ' τ' ἀκυβέρνητο ἅρπαξε θαλασσόδαρτον σκά- [φος.
Κ' ἐμὲ ποῦ δόξας ἔρωτος καὶ ἡ ῥοπὴ τῶν [χρόνων
Νὰ περιφέρωμαι φυγὰς ὠθοῦν παντοῖα εἰς ἔθνη,
Τοὺς Ἥρωας ν' ἀνεγείρω ἐμὲ ἡ Μούσαις ἂς δια- [τάξουν,
Ἡ Μούσαις ὁποῦ τῶν θνητῶν νοῦν καὶ καρδιὰ [ἐμψυχώνουν.
Κάθονται φύλακες πιστοὶ ἐπάνω εἰς τὰ μνημεῖα
Κ' ὅταν κι' αὐτὰ τὰ ἐρείπια μὲ παγωμένα οἱ [χρόνοι
Πτερὰ ἀφανίζουν, ἡ Θεαῖς ταῖς ἐρημίαις εὐ- [φραίνουν
Μὲ μελῳδίαις ποῦ τὴν σιωπὴν νικοῦν μυρίων [αἰώνων.
Καὶ τώρα εἰς τὴν ἀγεώργητη Τρωάδα αἰώνιος [φέγγει
Τόπος ποῦ αἰώνια λαμπρὸν κατέστησε ἡ Νύμφη
Ποῦ ἑ Δίας συμβίαν προσέλαβε κ' ἐγέννησε εἰς [τὸν Δία
Τὸν Δάρδανο, ὅθεν ἡ Τροιὰς κι 'ὁ Ἀσάρακος [προσῆλθον
Καὶ οἱ πενῆντα θάλαμοι καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ [γένος.
Διατὶ ὅτε ἡ Ἠλέκτρα (12) ἄκουσε τὴν Μοῖρα νὰ [τὴν κράζῃ
Ἀπὸ τὸν ζωοπάροχον τοῦ κόσμου τούτου ἀέρα
Τῶν Ἠλυσίων εἰς τοὺς χοροὺς, τὴν ὕστερη εἰς [τὸν Δία
Ἔκαμε παρακάλεσιν, καὶ ἂν, τοῦ εἶπε, ποτὲ ὠ- [ρέχθης
Τὴν κόμην μου, τὸ πρόσωπον ταῖς συνανάστρο- [φαῖς μας

(10) Παυσανίας.

(11) Ἡ ἀσπὶς τοῦ Ἀχιλλέως ἀπεδόθη εἰς τὸν Ὀδυσσέα, ἀλλ' ἡ θάλασσα μετὰ τὸ ναυάγιον τοῦ Ὀδυσσέως τὴν ἔπῆρε καὶ τὴν ἀπέδωκεν εἰς τὸν τάφον τοῦ Αἴαντος. Ἀνάλεκτα Ποιητικά.

(12) Ἐν ταῖς πολλαῖς καταγωγαῖς τῶν Δαρδανίδων εὑρίσκω, ὅτι ἀπὸ τὸν Δία καὶ τὴν Ἠλέκτραν, θυγατέρα τοῦ Ἄτλαντος, ἐγεννήθη ὁ Δάρδανος.

Ποῦ σοῦ ἦτον τόσο ἡδονικαῖς καὶ τὸ γραπτὸ [ἀπ' τὴν τύχη
Ἄλλο βραβεῖον ἀξιώτερον δὲν στέργει νὰ προσ- [φέρῃ
Ἀπ' τὰ Οὐράνια κἂν συχνὰ πρὸς τὴν ἀγαπητήν [σου
Στρέφε τὸ βλέμμα ὡς τ' ὄνομα αἰώνιον τῆς Ἡ- [λέκτρας
Διαμένει. Οὕτω δεόμενη ἀπέθνησκε κι' ὁ Ὀλύμ- [πιος
Βαρυστενάζων ἔκλινε τὴν κεφαλὴν κ' ἐχύθη
Ἀπ' τ' ἀθάνατα μαλλιὰ ἡ ἀμβροσία στὴν κόρη,
Καὶ ἱερὸν τὸ σῶμα της καὶ ἡ ταφὴ διεσώθη.
Ἐκεῖ ὁ Ἐριχθόνιος ἐκεῖ τοῦ δίκαιου Ἴλου ἡ [κόνις
Κεῖτονται, ἐκεῖ ἡ Τρωαδίτισσαις μὲ ξέπλεκαις [ταῖς κόμαις
Μάταια τὸ ἐπικείμενον ἐδέοντο ν' ἀποκρούουν
Ἀπ' τοὺς συμβίους τους θάνατον· ἐκεῖ ἦλθε ἡ [Κασσάνδρα
Ὁπόταν τὴν ὀλέθριαν ἡμέραν τῆς Τρῳάδος
Νὰ προφητεύῃ ὁ Θεὸς τὴν ἔμπνεε στὸ στῆθος,
Καὶ στῶν πατέρων ταῖς σκιαῖς τὸ φιλικὸν τρα- [γούδι
Ἐτραγουδοῦσε κ' ἔφερνε τ' ἀνέψια της ὁμάδι
Κ' ἐδίδασκε εἰς τὸν μικρὸν τὸν προσφιλῆ της [θρῆνον
Καὶ ἔλεγε στενάζοντας, ἐὰν ποτὲ ἀπ' τὸ Ἄργος
Ποῦ τοῦ Τυδείδη τ' ἄλογα καὶ τοῦ Λαερτιάδη
Θὰ βόσκετε ἐπιστροφὴν οἱ οὐρανοὶ σᾶς δώσουν,
Θὰ ἐρευνᾶτε μάταια νὰ εὑρῆτε τὴν πατρίδα·
Τὰ τείχη ἔργον τοῦ Ἀπόλλωνος, στὰ ἐρείπια [θὰ καπνίζουν,
Ἀλλὰ οἱ πάτριοι Θεοὶ εἰς ταῦτα τὰ μνημεῖα
Θὰ ἔχουν πάντα διαμονὴν (προτέρημα ὅτι θεῖον
Σταῖς κακουχίαις νὰ διατηροῦν ὑπέροχον τὴν [δόξαν).
Καὶ σεῖς κυπάρισσοι κ' ἐτιαῖς, ποῦ ἡ κόραις τοῦ [Πριάμου
Ἐφύτευσαν καὶ βλάστησιν νὰ λάβουν δὲν θ' [ἀργήσουν
Ὡς ἀπὸ χήραις καὶ ὀρφανὰ μὲ δάκρυα ποτι- [σμέναις
Τὴν κόνιν τῶν πατέρων μου στὴν σκέπην σας [συσταίνω.
Κ' ὁ εὐλαβὴς ποῦ στὰ κλαδιὰ τὰ ἐλεήμονα δὲν [φέρει
Τὸν πέλεκυν λιγώτερον θὰ τὸν πλακώσουν πόνθη
Συγγενιακὰ καὶ στοὺς βωμοὺς ἀμέμπτως θὰ [πλησιάσῃ
Θὰ ἴδουν καιροί, ποῦ ἕναν τυφλὸν ἐπαίτην θὰ [θωρῆτε
Ἀργὰ περιπλανώμενον στοὺς παλαιούς σας ἴ- [σκιους
Πασπατευτὰ θὰ εἰσχωρῇ στὰ ἄδυτα τῶν τάφων,
Τὰ λείψανα ἀγκαλιάζοντας νὰ τὰ ἐρωτᾷ, τῶν [ἄντρων
Τὰ βάθη θὰ στενάζουσι καὶ ὁλόκληρον τὸ μνῆμα
Θὰ διηγῆται τὸ Ἴλιον πῶς δύο κατεδαφίσθη
Καὶ δυὸ φοραῖς ὑπέρλαμπρον ἐγέρθη εἰς τὴν ἐρ- [μίαν
Ὅπως τὸ ὁλοῦστερον τῶν ὀλεθρίων Πηλείδων
Περικοσμήσῃ τρόπαιον· Οὕτω ὁ θεῖος μάντις
Μὲ τὴν μελῳδικὴν λαλιὰ αὐταῖς ταῖς λυπημέ- [ναις
Ψυχαῖς καταπραΰνοντας θέλει ἀθανατίσει
Τοὺς τῶν Ἀργίων ἀρχηγοὺς εἰς ὅσαις ἀγκαλιάζει
Ταῖς ὁ Πατὴρ Ὠκεανὸς εἰς τὸν εὐρύν του κόλπον.
Καὶ σὺ δακρύων προσφορὰν, Ἕκτωρ θ' ἀπο- [λαμβάνῃς
Ὅπου ὑπάρχει ἱερὸν καὶ σεβαστὸν τὸ αἷμα
Διὰ τὴν πατρίδα τὴν γλυκειὰ χυμένον κι' ὅπου [ὁ Ἥλιος
Ἐπάνω ἐν ταῖς ἀνθρώπιναις ταλαιπωρίαις θὰ [λάμπῃ.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΔΙΚΩΝ ΤΟΥ Α. ΦΟΥΚΕ.

—

Ἡ δίκη τοῦ Λαβαλλὲτ, τῆς Κυρίας Λαβαλλὲτ καὶ τῶν τριῶν Ἄγγλων (1815—1819).

(Μετάφρασις Α. ΕΡΑΜ.)

—

(συνέχεια· ἴδε φυλλ. ΚΒ'.)

Βλέπει τις ἐνταῦθα τὸ σόφισμα ἀναπτύσσεται· ἐντὸς ὀλίγου τὸ ἀποτέλεσμα φθάνει. Ἰδοὺ πῶς. Ὁ Λαβαλλὲτ κατηγορεῖται δι' ἔγκλημα ἁρπαγῆς τῶν καθηκόντων, ἔγκλημα ὅπερ ἐστὶ συνέργεια ἀποπείρας. Ὅθεν ὁ νόμος, εἶναι γνωστὸν, διαγράφει νὰ θέσωμεν κατὰ πρῶτον τὸ κύριον ζήτημα. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀναγκαίως τί θέλει συμβῇ; Τὸ κύριον ζήτημα, ἤτοι τῆς συνενοχῆς ἐπὶ ἀποπείρᾳ, εἶναι τόσον ὀλίγον ἀποδεδειγμένον, ὥστε ἀμφιβάλλει τις ἐὰν ἡ πλειονοψηφία τῶν ἐνόρκων θὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ. Ὁ κατηγορούμενος θὰ πεισθῇ λοιπὸν ὅτι τὸ ἔγκλημα αὐτοῦ εἶναι καθαρὸς σφετερισμὸς ἀλλοτρίων καθηκόντων. Ἑπομένως δὲν εἶναι βέβαιον ἐὰν θὰ ἔχωμεν τὴν κεφαλὴν τοῦ Λαβαλλὲτ, καὶ ἐν τούτοις τὴν κεφαλὴν ταύτην πάντες τὴν ζητοῦσι καὶ πρέπει νὰ τὴν ἔχωμεν.

Τί θὰ πράξῃ ἡ καταγγελία; Θὰ ζητήσῃ νὰ ἑνώσῃ εἰς ἓν τὰ δύο κεφάλαια τῆς κατηγορίας. Ἐὰν θέσῃ ἓν καὶ μόνον ζήτημα εἰς τοὺς ἐνόρκους, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἔχῃ μίαν καὶ μόνην ἀπάντησιν· ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες θὰ εἴπωσι, ὄχι, διὰ τὴν συνωμοσίαν δὲν εἶναι ἔνοχος, θὰ ἀπαντήσωσι: ναὶ, διὰ τὴν ἁρπαγὴν ἥτις εἶναι ἀποδεδειγμένη.

Τὸ περίπλοκον τοῦτο ζήτημα, περικλεῖον παγίδα, δι' ἧς εἶναι δυνατὸν νὰ συγχυσθῶσιν αἱ συνειδήσεις τῶν ἐνόρκων, θέτει εἰς δύσκολον θέσιν ὡς ἐκ τῆς συμπτώσεως ταύτης τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς κατηγορίας. Τότε ὁ κ. **Chlet** ἔλαβε μέρος· ὁ δὲ κ. Τριπιὲ προσεπάθησε νὰ πολεμήσῃ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο· ἑπομένως μετὰ πάθους ἀπεριγράπτου, ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν ἠτιάθη τὸν συνήγορον, διότι ἠθέλησε νὰ μετατρέψῃ τὴν φυσικὴν σειρὰν τῶν ἰδεῶν, δηλ. προσεπάθησε νὰ ὑπερασπισθῇ ἁρπαγὴν μόνον ἐπὶ σκοπῷ συνωμοσίας.

Φεῦ! Ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὡς καὶ ἄλλοι πλεῖστοι ὑπάλληλοι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καὶ οὗτος ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ὑποκύψῃ χάριν τῆς θέσεώς του εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ἴσως δὲ, διὰ νὰ εἴμεθα δίκαιοι, εἰς τὰς πολιτικὰς προλήψεις, καὶ εἰς τὸν τυφλὸν φανατισμὸν ὁλοκλήρου φατρίας. Ἡ προαγωγὴ αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ κατηγορουμένου ἢ ἡ κατ' αὐτοῦ δυσμένεια διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, ἰδοὺ τὸ ὀλέθριον δίλημμα δι' ἕνα εἰσαγγελέα εἰς πολιτικήν τινα δίκην. Ὅπως ἀπαλλαγῇ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς θέσεώς του, μὴ ἐπηρεασθῇ παρ' ἀνωτέρων του, καὶ μείνῃ σταθερὸς εἰς τὰς πεποιθήσεις του, ἔπρεπε νὰ ἦναι τις ὑπεράνθρωπόν τι ὄν, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἥρως, παραδείγματος χάριν. εἰς **Moncay**. Ὁ κ. **Hua** ἔπραξεν ὅ,τι ἀπῄτει ἡ θέσις του, καὶ ἂν τοῦτο ἔπραξε μετὰ δραστηριότητος καὶ μετ' ἐπιτυχίας δυστυχῶς, ἂς πιστεύσωμεν ὅτι ὑπήκουσεν εἰς τὰς ἐμπνεύσεις πεπλανημένης συνειδήσεως. Ὁ κ. **Hua** προήχθη ἐν τούτοις χάριν τοῦ ζήλου του καὶ τοῦ ἀποτελέσματος ὅπερ ἔφερε κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ διωρίσθη σύμβουλος παρὰ τῷ Ἀκυρωτικῷ (Ἀρείῳ Πάγῳ).

Οἱ ἔνορκοι ἐν τούτοις ἀπεσύρθησαν ὅπως διασκεφθῶσι καὶ ὁ Λαβαλλὲτ ὡδηγήθη εἰς τὴν **Conciergerie**, (φυλακὴν) ἔνθα εὑρίσκει συγγενῆ του τινα τὸν κ. **Tascher de Saintes Rose** πάλαι διαγγελέα τοῦ πρίγκηπος Εὐγενίου, ὅστις εἶχεν ἐπιτύχει τὴν ἄδειαν νὰ διέρχηται ὥρας τινὰς μετὰ τοῦ Λαβαλλὲτ. Ἀρχίζουσι καὶ παίζουσι ζατρίκιον, ἀμφότεροι ἔχοντες τὰς ἐλπίδας των εἰς τὸ παιγνίδιον ὅπερ διεξάγεται ἐπάνω (δηλ. εἰς τὴν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν τῶν ἐνόρκων). Ἀλλ' αἱ ὧραι παρέρχονται καὶ δὲν ἔρχονται νὰ ζητήσωσι τὸν κατηγορούμενον. Οἱ ἔνορκοι λοιπὸν εἶναι διῃρημένοι; Ὁ κ. **Tascher** ἀνησυχεῖ· δεκάτη ὥρα σημαίνει. Εἶναι ἡ ὥρα καθ' ἣν οἱ ἐπισκεπτόμενοι τοὺς φυλακισμένους ὀφείλουσιν ν' ἀναχωρήσωσιν. Ὁ νέος στενοχωρεῖται καὶ δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του!

Ὁ Λαβαλλὲτ μείνας μόνος, περιμένει πάντοτε. Δὲν πιστεύει ποτὲ εἰς καταδίκην. Μεσονύκτιον σημαίνει. Ἔρχονται τέλος νὰ τὸν ζητήσωσι καὶ μεταβαίνει ἐν τῇ σκοτεινῇ αἰθούσῃ, ἔνθα οὐδὲν τῷ ἀναγγέλλει τὴν τύχην του. Οἱ χωροφύλακες εἶναι ἀπαθεῖς· οἱ ἔνορκοι ταπεινοῦσι τὰ βλέμματα. Εἷς μόνος κρατεῖ τὸ χειρόμακτρον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ κλαίει· εἶναι ὁ κ. **Jurien**.

Ναὶ ὁ κ. **Jurien**, παλαιὸς μετανάστης, ὅστις ἠγωνίσθη ἐπί τινας ὥρας ὅπως σώσῃ τὴν κεφαλὴν ταύτην, ἐνῷ ὁ κ. **Héron de Villefosse** χρηματίσας ποτὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Αὐτοκρατορίας, ποοσεπάθει νὰ ἐπιτύχῃ τὴν θανατικὴν αὐτοῦ ποινήν! Αἱ ἐπαναστατικαὶ ἐποχαὶ παρουσιάζουσι τοιαύτας ἀντιφάσεις καὶ προπαρασκευάζουσι τοιαύτας ἐκπλήξεις πρὸς ἐκείνους οἵτινες δὲν ἐγνώρισαν τὸν ἄνθρωπον, οὗτινος ἡ κεφαλὴ ὡς καὶ ἡ καρδία δύναται νὰ περιέχῃ κρίσιν ἢ ἀνοησίαν, μεγαλεῖον ἢ ἀτιμίαν, ἐνέργειαν ἢ χαυνότητα.

Καὶ ὁ κ. **Héron de Villefosse** ἔσχεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν πλειονοψηφίαν τῶν ἐνόρκων· ἦλθε λεπτά τινα πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Λαβαλλὲτ, τὴν χεῖρα κρατῶν ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ διὰ φωνῆς συγκεκινημένης ὅπως ἐκφέρῃ τὴν ἀπόφασιν ἐπ' ὀνόματι τῶν συναδέλφων του.

«Ἐπὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς συνειδήσεώς μου, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἡ ἀπόφασις τῶν ἐνόρκων εἶναι· «Ναί! ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος τοῦ ἀποδιδομένου αὐτῷ ἐγκλήματος μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων περιπετειῶν.»

Ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔσχεν ὑπὲρ αὐτῆς ψήφους 8 κατὰ 4.

Ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν ἐγείρεται ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρ. 86. 87, 59 καὶ 60 τοῦ ποινικοῦ κώδικος. Διαρκουσῶν τῶν διατυπώσεων τούτων, ὁ Λαβαλλὲτ κλίνας πρὸς τὸν ὑπερασπιστήν του βεβυθισμένον εἰς βαθυτάτην λύπην τῷ εἶπε! «Ἔ! λοιπόν, δός μοι τὴν χεῖρά σου.»

Τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀποσύρεται πρὸς διάσκεψιν καὶ ἐπανέρχεται, ὁ δὲ πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ ἐνόχου.

«Τί θέλετε, φίλε μου, εἶπεν ὁ Λαβαλλὲτ, ἀποσυρόμενος, τῷ κυρίῳ Trippier, ἦτο σφαῖρα πυροβόλου!» καὶ χαιρετῶν διὰ τῆς χειρὸς τοὺς τοῦ ταχυδρομείου ὑπαλλήλους, οἵτινες παρουσιάσθησαν ὡς μάρτυρες εἰς τὴν δίκην, εἶπε: «Χαίρετε κύριοι τοῦ ταχυδρομείου.....»

Ἡ δίκη τοῦ στρατάρχου Ney εἶχεν ἀρχίσει ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ Λαβαλλὲτ ἐδικάζετο ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. Ἐχρειάζοντο δέκα ἓξ ἡμέραι εἰς τὴν Γερουσίαν ὅπως ἐκδώσῃ τὴν αἰσχρὰν ταύτην ἀπόφασιν τὸ αἶσχος αὐτῆς, καὶ ὁ Ney κατεδικάσθη εἰς θάνατον μόνον τὴν ἕκτην Δεκεμβρίου. Ἀλλ' οὗτος μὲν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀναίρεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, ἐνῷ ὁ Λαβαλλὲτ ἠδύνατο νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Πᾶσαν ἐσπέραν ὡδήγουν τὸν στρατάρχην ἐφ' ἁμάξης εἰς τὸ Luxembourg καὶ τὴν ἐπαύριον πάλιν ἐπανέφερον αὐτὸν εἰς τὴν Conciergerie. Μ' ἐν ἐσπέραν δὲν τὸν ἐπανέφερον. Ὁ Λαβαλλὲτ ἠρώτησε νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν παρὰ τοῦ δεσμοφύλακος ὅστις ἐταράχθη. Τέλος ὅμως βασθεὶς ν' ἀπαντήσῃ, τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ κατὰ τοῦ στρατάρχου καταδίκη πρὸ ὀλίγου ἐξετελέσθη. «Δι' ἀγχόνης ἢ διὰ λαιμητόμου; — Οὐχί, τῷ ἀπεκρίθη οὗτος, διὰ τουφεκισμοῦ. — Εἶναι λίαν εὐτυχής!» Ὁ δυστυχὴς δεσμοφύλαξ, ὅστις δὲν ἐννόησεν, ἐνόμισεν ὅτι ὁ δεσμώτης ἀπώλεσε τὰς φρένας!

Αἱ ἡμέραι παρήρχοντο ἐν τούτοις. Εἷς τῶν δικηγόρων προέτεινε τῷ Λαβαλλὲτ νὰ μὴ περιμένῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλὰ νὰ γράψῃ τῷ Βασιλεῖ καὶ νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸ ἔλεός του. Τὸ τοιοῦτον ὅμως ὁ Λαβαλλὲτ ἐνόμισε χαμέρπειαν. Ἕτερος τῶν συμβούλων του δὲν ἦτο τῆς γνώμης ταύτης «Τοιοῦτό τι διάβημα, εἶπεν, ἠδύνατο νὰ χειροτερεύσῃ τὴν θέσιν του καὶ νὰ μὴ ἐπιφέρῃ οὐδὲν ἀποτέλεσμα. Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς θέλει νὰ δώσῃ χάριν θὰ περιμείνῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν ἔχῃ προθεσιν νὰ μὴ τὴν δώσῃ θὰ περιμείνῃ πάλιν. Προτιμώτερον εἶναι λοιπὸν νὰ μὴ μεταβάλωμεν τὴν φυσικὴν πορείαν τῶν πραγμάτων.»

Ἡ δούκισσα τοῦ Plaisance, θυγάτηρ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, ἦλθεν ἡμέραν τινὰ νὰ ζητήσῃ τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ παρὰ τῷ πατρί της. Ἀμφότεραι ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ γέροντος. Ἡ θυγάτηρ του ἐθρήνει, τὸν παρεκάλει ἡνωμένας ἔχουσα τὰς χεῖρας. Οὗτος τὴν ἠρώτα καὶ σιωπηλῶς ἔχυνε τὰ δάκρυά του, ἐπὶ τῶν ἀγαπητῶν χειρῶν τῆς θυγατρός του ἀλλ' οὐδὲ λέξιν ἠδύνατο νὰ ἀπαγγείλῃ. Ἡ σιωπὴ αὕτη δὲν ἦτο ἀρκοῦσα ὁμολογία ὅτι ἠδυνάτει;

Ὁ Lebrun ἐγνώριζε τοὺς Βουρβόνους καὶ τοὺς περὶ αὐτοὺς, δὲν ἠδύνατο ν' ἀπατηθῇ, ἀλλ' ἡ κυρία Λαβαλλὲτ δὲν ἐπίστευεν· ἐζήτησε ἀκρόασιν παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἡ πριγκηπέσσα Vaudemont διηύθυνεν ἀναφορὰν διὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Duras, πρώτου ὑπασπιστοῦ τῆς Αὐλῆς. Ὁ βασιλεὺς ἀπήντησεν, ὅτι περιμένει τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ εἰς τὸ γραφεῖόν του. Ποία ἐλπίς!

Δύναται βασιλεὺς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ δεχθῇ γυναῖκα, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἀπόφασιν ἐκ τοῦ προτέρου νὰ χαρίσῃ τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου της;

Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ εἰσήχθη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Λουϊδοβίκου ΙΗ'. Ἔπεσε εἰς τοὺς πόδας τοῦ Μονάρχου!

«Κυρία, εἶπεν οὗτος, σᾶς ἐδέχθην ὅπως σᾶς ἀποδείξω τὸ ἐνδιαφέρον μου» Αὕτη περιέμενε . . οὐδὲν . . . πλέον οὐδὲν . . . Ὁ Λουδοβίκος ΙΘ'. οὐδὲν πλέον βλέμμα ἔρριψε!

Ἡ βαναυσοτέρα ἀγριότης δὲν εὑρέθη σκληροτέρα τῆς εὐσπλαγχνίας ταύτης . . . . . Ἦτο ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, ὅστις βλέπων γονυκλιτῆ τὴν κυρίαν Labedoyére, ζητοῦσαν τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου της, τῇ ἀπεκρίθη· «Θέλω διατάξει λειτουργίας ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του».

Ἂς μὴ νομίζωσιν ἐν τούτοις ὅτι αἱ θηριώδεις αὗται ἐκδικήσεις δὲν ἠδύναντο νὰ προληφθῶσι. Οὐχί! καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι μεταξὺ τῶν νομιμοφρόνων οἱ ἐντιμότεροι, οἱ μετριοφρονέστεροι καὶ οἱ ἧττον σκληροὶ σήμερον ἀκόμη θεωροῦσιν ὡς ἐγκληματίας τοὺς ἡττηθέντας κατὰ τὸ 1815.

Ὁ κόμης Λαβαλλὲτ, λέγει ὁ Κύριος Lubis ἀπελογήθη ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων τόσον, ὅσον καὶ ὁ Στρατάρχης Ney ἐνώπιον τῆς Γερουσίας». Οὕτω ὡς πρὸς τοὺς μετριόφρονας ὁ Λαβαλλὲτ ὁ Labedoyère ὁ Mouton Duvernet, οἱ ἀδελφοὶ Faucher δικαίως ἐθανατώθησαν! Τοῦτο δὲν εἶναι τρομερὸν διὰ τὸν ἀνθρώπινον νοῦν; Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ τὴν βαθυτέραν ἀποστροφὴν κατὰ τῶν πολιτικῶν παθῶν, ἱκανῶν νὰ μεταβάλωσι τὸ λογικὸν καὶ τοῦ ἐντιμοτέρου τῶν ἀνθρώπων;

Φίλος τις τοῦ Λαβαλλὲτ, ὁ βαρῶνος Pasquier, ὃν συνηντήσαμεν μεταξὺ τῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως, ηὐνόει διὰ τῆς ὀλίγης ἐπιρροῆς του (διότι δὲν ἦτο πλέον ὑπουργὸς) τὰς ἀκαταπαύστους ἐνεργείας τῆς κυρίας Vaudemond. Ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀκόμη δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα. «Ἡ κυβέρνησις δὲν εἶναι πλέον κυρία, ἔλεγε τῇ πριγκηπέσσῃ· παρασύρεται ὑπὸ τῆς Αὐλῆς καὶ τῆς Βουλῆς, αἵτινες θέλουσι παραδειγματισμόν. Ἡ δούκισσα τοῦ Angoulème θὰ δυνηθῇ μόνη νὰ παρεμβῇ ἀποτελεσματικῶς. Αἴτησίς της προταθεῖσα παρ' αὐτῆς θέλει κλείσει τὰ στόματα ὅλων καὶ θὰ εὕρῃ ἄλλως τε αὕτη τὸ μέσον νὰ ἐπισύρῃ καὶ τὴν εὔνοιαν τοῦ λαοῦ.»

Ἐν τούτοις ἡ 14 δεκεμβρίου ἡμέρα προσδιορισθεῖσα διὰ τὴν ἀναίρεσιν εἶχε φθάσει! Τὸ ἀκυρωτικὸν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κυρίου Barris, ἀφοῦ ἠκροάσατο τὴν ἔκθεσιν τοῦ κυρίου Olivier προτείνοντος τὴν ἀπόρριψιν ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ὑπεράσπιαν τὴν παρουσιασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κυρίου Durieux, ἀπέρριψε τὴν ἀναίρεσιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλύπησε πολὺ τοὺς φίλους τοῦ Λαβαλλὲτ, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐξέπληξε. Δὲν ἀπεθαρρύνθησαν ἐν τούτοις καὶ ἀπεφάσισαν τελευταίαν ἀπόπειραν παρὰ τῷ βασιλεῖ. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως τῆς ἀναιρέσεως, ἡ εἴσοδος εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἦτο αὐστηρῶς ἀπηγορευμένη τῇ συζύγῳ τοῦ καταδίκου. Πανταχοῦ οἱ φύλακες εἶχον διαταγὴν καὶ ὁ Λουδοβίκος ΙΗ'. δὲν ἐξήρχετο, φοβούμενος μὴ συναντηθῇ μὲ τὴν κυρίαν Λαβαλλέτ. Ὑπῆρξεν ὅμως ἄνθρωπος ὅς διὰ τοῦτο ἐπέσυρε τὴν βασιλικὴν δυσμένειαν, διαλαθὼν τὰς προφυλάξεις ταύτας. Ὁ Μαρμόντ ἀρχαῖος φίλος τοῦ Λαβαλλὲτ ὅστις ἤδη παρεκάλεσεν, ἱκέτευσεν ἀλλὰ ματαίως τὸν Λουϊδοβίκον ΙΗ'. νὰ παραχωρήσῃ τῷ Λαβαλλὲτ ἐλάττωσιν τῆς ποινῆς ἢ τοὐλάχιστον τὸν θάνατον τοῦ στρατιώτου. Ὁ δοὺξ τῆς Raguse ἐπεφορτίσθη νὰ ἐξαπατήσῃ τὴν φρουράν.

Κατὰ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἠκροάζετο τῆς θείας λειτουργίας, ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ὡδηγήθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Foi εἰς τὴν στοὰν τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐκεῖ ὁ Μαρμόντ λαβὼν αὐτὴν ἐκ τοῦ βραχίονος τὴν ὡδήγησε μέχρι τῆς αἰθούσης τῶν φυλάκων, δι' ἧς ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ὤφειλε νὰ διαβῇ, ἐπιστρέφουσα τῆς ἐκκλησίας.

Εἰς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης ταύτης ὁ δοὺξ τῆς Raguse καὶ ἡ κόμησσα ἐμποδίσθησαν ἀπὸ τὸν φύλακα. Ὁ Μαρμόντ ζστεῖ τὴν συνδρομὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας, τοῦ κυρίου Bartilat ὅστις μὴ ἀναγνωρίζων τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ συνοδευμένην ὑπὸ τοῦ στρατάρχου, ἢ μᾶλλον προσποιηθεὶς ὅτι δὲν τὴν ἐγνώρισε, διατάττει νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ εἰσέλθουν.

Ἅπαξ ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρχιφύλακος κυρίου de Glandevés, ὅστις ἐπιμένει νὰ ἐξέλθωσι «Ἀλλὰ εἰσῆλθεν πλέον, λέγει ὁ Μαρμόν, ἔχετε διαταγὴν νὰ τὴν ἐμποδίσητε νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν ἀναγκάσητε νὰ ἐξέλθῃ ἔχετε τοιαύτην; —Οὐχί!—Ἔ! λοιπὸν θὰ μείνωμεν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ βασιλεὺς ἀναφαίνεται εἰς τὴν ἄκραν τῆς αἰθούσης. Προχωρεῖ καὶ παρατηρῶν τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ, θέλει νὰ σταματήσῃ, ἀλλ' εἶναι πλέον ἀργὰ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἱκέτιδα. Ὁ βασιλεὺς ἐξακολουθεῖ νὰ προχωρῇ πρὸς αὐτήν. Τότε αὕτη πίπτει εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ καὶ τῷ παρουσιάζει ὑπόμνημά τι. Ὁ βασιλεὺς λαμβάνει τὸ ὑπόμνημα καὶ λέγει τὰς λέξεις ταύτας εἰς ἀπάντησιν «Κυρία δὲν δύναμαι ἢ νὰ πράξω τὸ καθῆκόν μου.»

Ἡ δούκισσα τοῦ Augoulème εἰσβάδιζεν ὄπισθεν τοῦ βασιλέως. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ προσπαθεῖ νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας της καὶ νὰ παρουσιάσῃ δεύτερον ὑπόμνημα. Ἀλλ' ὁ κύριος d'Agoult ὑπασπιστὴς τῆς δουκίσσης, τίθεται μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἱκέτιδος καὶ ἐμποδίζει διὰ τῆς χειρός του τὴν κίνησιν τῆς κυρίας Λαβαλλέτ. Ἡ δούκισσα διαβαίνει ῥίπτουσα εἰς τὸν στρατάρχην δοῦκα τῆς Raguse, βλέμμα πλῆρες ὀργῆς.

Ἦτο ἡ τελευταία ἐλπὶς καὶ ἐματαιοῦτο καὶ αὕτη! Ἡ δούκισσα ἥτις μόνη ἠδύνατο νὰ συγχωρήσῃ ἀνεμνήσθη τοῦ Ναοῦ (1) καὶ ἐγένετο ἄκαμπτος.

(1) Τὸ μέρος ἔνθα ἐκρατήθη καὶ ἐνεπνίγη Λουϊδοβίκος ὁ ΣΤ'. καὶ ἡ οἰκογένειά του. Σ. Μ.

Ἡ ἑπομένη ἦτο ἡ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τῆς δουκίσσης καὶ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῆς ἐκ τοῦ Ναοῦ.

Διὰ τί λοιπὸν νὰ διαψεύδῃ τις τὴν ἱστορίαν, καὶ διατὶ ὡς ἔπραξεν ὁ Λαμαρτῖνος νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ὁ κ. Riehcliéu, Touché Décages; (ναὶ λέγει ὁ Touché καὶ ὁ Decages) ἐζήτησαν παρὰ τῷ Λουϊδοβίκῳ ΙΗ'. τὴν χάριν τοῦ Λαβαλλὲτ, ὅτι ἡ δούκισα τοῦ Angoulème συνεκινήθη μέχρι δακρύων, ὅτι ὑπεσχέθη νὰ παρεμβῇ, ἀλλὰ τῆς παρετήρησαν ὅτι τοῦτο θέλει τῇ τύπτει τὴν συνείδησιν καὶ ὅτι ἔκλεισαν οὕτω τὴν καρδίαν της εἰς τὴν εὐσπλαχνίαν ἐπ' ὀνόματι τῶν δικαίων τοῦ Κράτους; Ποίους νομίζουσιν ὅτι ἀπατῶσι διὰ τῶν ἀνοήτων τούτων ἐφευρέσεων; οὐχί· ἡ ὑπερήφανος κόρη τοῦ Λουδοβίκου ΣΤ'. δὲν ἔκλαυσε ποσῶς, δὲν συνεκινήθη! Ἔσχεν ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας της μῖσος ἄσπονδον καθ' ὅλων τῶν τῆς ἐπαναστάσεως Τάλλων. Ὑπῆρξε καὶ αὕτη τῆς γνώμης ὅτι ἡ αἱματοχυσία ἦτο ἀναγκαία!

Οἱ βασιλεῖς, λέγει ὁ κ. Λαμαρτῖνος, κάλλιον ἐμπνέουσι ὅταν σκέπτωνται παρ' ὅταν διηγῶνται, εἶναι ὑπόλογοι ἀπέναντι τῆς ἱστορίας, ὄχι μόνον διὰ τὸ αἷμα ὃ ἐζήτησαν, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκεῖνο ὃ παρεχώρησαν.

«Καρδία γυναικὸς εἰς τὸ κεραμεικὸν, λέγει ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς, παρεντιθεμένη μεταξὺ ὅλων τούτων τῶν ἀντεκδικήσεων, καὶ τὸ ἄσυλον οὖσα πάντων τῶν νενικημένων, ἦτον ἡ μόνη δημοτικότης ἥτις ἐξέλιπεν ἐκ τῶν βουρβώνων, διὰ νὰ ἐπανακτήσωσιν ὅλας τὰς φατρίας.

Ἀλλ' ἡ καρδία τῆς γυναικὸς ταύτης ἦτον ἐκ λίθου. Ἠδύνατό τις νὰ κτυπήσῃ ἐπ' αὐτῆς πολὺ καὶ δὲν ἤθελεν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἄλλο παρὰ ἓν μόνον αἴσθημα, τὸ τῆς ἐκδικήσεως. Ἄλλως τε, λέγει πάλιν ὁ κύριος Λαμαρτῖνος, «τὸ νὰ ζητῇ τις νὰ ἐκδικηθῇ τὸν λαὸν δὲν θὰ κάμῃ ἄλλο εἰμὴ νὰ στερηθῇ τὴν ἀγάπην του, χωρὶς νὰ τὸν μηδενίσῃ.

Τὸ τρομερὸν τέκνον τῆς βασιλικῆς ταύτης οἰκογενείας, ὁ δοὺξ τοῦ Berry, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ὁ Μαρμὸντ διηυκόλυνε τὴν εἴσοδον τῆς Κυρίας Λαβαλλὲτ εἰς τὴν στοὰν τῆς Ἀρτέμιδος, ἀνεφώνησε, διὰ τοῦ συνήθους βαναύσου τρόπου του, καὶ διὰ φράσεως ἣν δὲν δύναταί τις ν' ἀναφέρῃ αὐτολεξεῖ.

«Τῷ ἤξιζε ν' ἀποσταλῇ εἰς τὸ κάτεργον»· ὁ δοὺξ τῆς Raguse διετέλεσεν ἐπί τινα καιρὸν εἰς δυσμένειαν.

Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἐπέμεινεν ὅπως καταβάλῃ παρὰ τῇ ἀνευσπλάγχνῳ δουκίσσῃ τελευταίαν ἀπόπειραν. Ἡ δούκισσα κατῴκει εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα τοῦ Κεραμεικοῦ ὅπου εἶχε κατοικήσει ὁ βασιλεὺς τῆς Ῥώμης. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ὡδηγήθη ἐκεῖ, οὐχὶ εἰς τὴν θύραν, ἀλλὰ εἰς τὴν γειτονικήν, Ἐγκατέλειψε τὰ μελανὰ ἐνδύματά της περὶ ὧν εἶχον εἰδοποιηθῇ πάντες οἱ φύλακες καὶ οἱ ὑπηρέται τοῦ παλατίου. Μάταιαι προφυλάξεις! οἱ ὑπηρέται τὴν ἀνεγνώρισαν, ἢ μᾶλλον τὴν ἐμάντευσαν ἐκ τῶν ἐξονδηκότων ὀφθαλμῶν, τοῦ ἐσπευσμένου βαδίσματος καὶ τῆς ὠχρότητος τοῦ προσώπου της. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἤκουσέ τινα, δίδοντα ὑψηλῇ τῇ φωνῇ διαταγὴν νὰ τὴν ἐμποδίσωσι νὰ εἰσέλθῃ.

Τότε αὕτη διηυθύνθη πρὸς τὸ μέγα πρόθυρον, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη τὴν ἐπερίμενον. Ὑπηρέτης τις ἀπεποιήθη αὐτῇ τὴν εἴσοδον. Ἐξηντλημένη ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς θλίψεως, ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἀναπαύεται εἰς τὸ προαύλιον ἐπὶ βαθμίδος τινὸς ὡς ἐπαῖτις. Περιμένει ἐκεῖ πλέον τῆς ὥρας, καὶ μὴ βλέπουσα οὐδένα, μὴ ἀκούουσα οὐδένα, συγκατατίθεται ν' ἀναχωρήσῃ.

Ὁ Λαβαλλὲτ, ὡς εἴπομεν, εἶχε πολλοὺς φίλους οἵτινες δὲν τὸν ἐλησμόνουν κατὰ τὴν δυστυχίαν του, καὶ ἐπινοοῦντες χιλίους τρόπους ἀνωφελεῖς, τῷ ἔφερον ἐν τούτοις εἰς τὴν Conciergerie, τὰς ματαίας ἐλπίδας καὶ τὰς παρηγορίας των. Οὗτοι ἦσαν, ὁ Κύριος Saintes Rose, ὁ συνταγματάρχης Bricqueville, ὁ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν de Fréville, ὁ Κύριος Fidiéres, ὁ Κύριος Vaudeuil, ὁ κόμης Aléxandre de la Rochefoucauld, ὁ Κύριος Frank ὁ Κύριος O' Gaérty, ὁ κόμης Larvoisin. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔνθερμος βασιλικὸς, ἀλλὰ φίλος τοῦ Λαβαλλὲτ τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε γείτων ἐξοχικὸς, παρεκάλει τὸν κατάδικον νὰ δεχθῇ τὴν βοήθειαν τῆς θρησκείας. Μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ τὸν πείσῃ εἰς τοῦτο, διέταξε λειτουργίας πρὸς τὸν σκοπόν του τοῦτον.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἀπερρίφθη ἡ ἀναίρεσις, αἱ ἐπισκέψεις καὶ αἱ παρηγορίαι αὗται ἠραιώθησαν. Ὁ κόμης Anglés ἀξυνόμος, παρήγγειλε τῷ δεσμοφύλακι τῆς Coneiergerie Roquelle de Qerguidu, νὰ ἐπιστήσῃ περισσοτέραν τὴν προσοχήν του, προσθέτων ὅτι, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον παρουσιασθῇ μετ' ἀδείας ὑπογεγραμμένης παρ' αὐτοῦ, νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μετὰ τοῦ καταδίκου συγκοινωνίαν, κὸ νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἄδειαν ταύτην, ἐκτα

μόνον, ἐὰν ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν παραχωρήσῃ τοιαύτην.

Ὁ Λαβαλλὲτ εἰς τὸν ὁποῖον ὁ δεσμοφύλαξ ἀνήγγειλε τὰς τελευταίας ταύτας διαταγὰς, ἔγραψε πάραυτα τῷ εἰσαγγελεῖ τῶν ἐφετῶν, ὅπως τὸν παρακαλέσῃ νὰ τῷ παραχωρήσῃ νὰ συγκοινωνῇ μετὰ τῆς συζύγου του καὶ μετά τινων προσώπων, ἅτινα προσδιώριζε. Ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπορρίψῃ τὴν παράκλησιν ταύτην τοῦ καταδίκου, ἀλλ' ἐν τῇ ἀδείᾳ του, προσδιώρισε ῥητῶς, ὅτι τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα πρόσωπα, δὲν δύνανται ὁμοῦ νὰ συγκοινωνῶσι μετὰ τοῦ Λαβαλλὲτ, ἀλλὰ τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Ἐν τούτοις ὁ καιρὸς προυχώρει μετὰ ταχύτητος τρομερᾶς. Δὲν ἔμενον πλέον τῷ Λαβαλλὲτ παρὰ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὧραι, διότι οἱ κατάδικοι δὲν εἶχον εἰμὴ τρεῖς ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας ἠδύναντο νὰ λάβωσι τὴν χάριν. Ὁ σφραγιδοφύλαξ δὲν ἤθελε νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀναφοράν του, παρὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν. Ἀλλ' ἤδη ἡ ἀπάντησις τοῦ βασιλέως ἦτο γνωστή. Ὁ δοὺξ τοῦ Richeliéu εἰς ὃν ὁ Λουδοβίκος ΙΗ'. ἐπέβαλε σιωπὴν ὡς πρὸς τοῦτο, δὲν ἠδύνατο ν' ἀπατηθῇ. Ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ καταδίκου, ἦσαν ἐν ἀπελπισίᾳ, περιζ τοῦ Λαβαλλὲτ τὸ πᾶν ἐδείκνυε τὴν προσεχῆ ἀπώλειάν του. Καὶ οἱ φύλακές του πλέον δὲν τὸν ἐπληησίαζον. Ὁ Eberle, ὅστις ἦτο προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, δὲν τῷ ἀπηύθυνε πλέον λέξιν· περιεφέρετο εἰς τὸ δωμάτιον, ἀσκόπως μὴ γνωρίζων τί ἔπραττε.

Ἦτο ἡ ἑσπέρα τῆς τρίτης. «Συνήθως τὴν παρασκευὴν δὲν γίνεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν καταδίκων; λέγει ὁ Λαβαλλὲτ εἰς τὸν Eberle;— Ἐνίοτε τὴν πέμπτην, ἀπεκρίθη οὗτος μετὰ στεναγμοῦ.—Ἡ ἐκτέλεσις συνήθως δὲν λαμβάνει χώραν τὴν τετάρτην ὥραν;—Ἐνίοτε τὴν πρωΐαν» καὶ ὁ Eberle ἐξῆλθε λησμονήσας νὰ κλείσῃ τὴν θύραν.

Δεσμοφύλαξ τις τῶν γυναικείων φυλακῶν διήρχετο τὴν στιγμὴν ταύτην· βλέπουσα τὸν κατάδικον μόνον, εἰσῆλθε μετὰ ταχύτητος, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ του τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς, τὸν ἠσπάσθη μετὰ περιπαθείας καὶ ἐγκατέλειψε τὸν κατάδικον κλαίουσα. Ἡ περιποίησις τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν ὁποίαν διὰ πρώτην φορὰν ἔβλεπε καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν εἶχεν ὁμιλήσει ἔπεισε τὸν κατάδικον περὶ τῆς μελλούσης τύχης του.

Ἐνῷ ὁ Λαβαλλὲτ ἐθεώρει ἑαυτὸν ἤδη ἀπωλεσθέντα, ἡ πριγκηπέσσα τοῦ Vauemont ἐπέμενε νὰ τὸν σώσῃ. Ἀπελπισθεῖσα ἅπαξ ἐκ τῆς εὐσπλαγχνίας τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, δὲν ἐσκέφθη πλέον εἰμὴ δραπέτευσίν τινα. Πρῶτος ὁ Μαρμὸν ἔδωκε τὴν ἰδέαν ταύτην. Εἶχεν εἰπεῖ τῇ κυρίᾳ Λαβαλλὲτ «Ἐὰν ἠδύνασο νὰ τὸν βοηθήσῃς νὰ δραπετεύσῃ;—Ἀλλὰ, ἀπεκρίθη, μὲ βεβαιοῦσιν ὅτι θὰ τῷ δώσωσι χάριν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου.—Μὴ ἐμπιστεύεσαι, ἐὰν ἀναβῇ, εἶναι χαμένος». Ταῦτα τὴν ἔπεισαν.

Εὐνοϊκή τις περίστασις ἐπέτρεπε νὰ σκεφθῶσι σχέδιόν τι, διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως προσώπων. Ὁ Λαβαλλὲτ ἦτο σχεδὸν τοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος μετὰ τῆς συζύγου του. Αὕτη ὑψηλοτέρα ἑνὸς καὶ ἡμίσεως δακτύλου τοῦ συζύγου της, ἦτο ἰσχνή. Οὗτος παχὺς μὲν κατ' ἀρχὰς εἶχεν ὅμως ἀδυνατήσει εἰς τὰς φυλακὰς, ὥστε τὰ γυναικεῖα φορέματα ἠδύναντο νὰ ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Ἔπρεπε λοιπὸν ἵνα ἡ κόμησσα σώσῃ τὸν σύζυγόν της νὰ τὸν ἐνδύσῃ μὲ τὰ ἐνδύματά της καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὰς φυλακὰς ἀντ' αὐτοῦ. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ εἰς ἣν ὑπέβαλον τὸ σχέδιον τοῦτο, τὸ ἐνέκρινε. Ἡ πριγκιπέσσα κατέφυγεν εἰς τὸν κόμητα Chassendu, παλαιὸν εἰσηγητὴν εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, καὶ ἕνα τῶν φίλων της καὶ εἰς τὸν κύριον Baudus, δημοσιογράφον παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν, οἵτινες ἐπεφορτίσθησαν τὰ μέσα τῆς φυγῆς καὶ τῆς ἀνακαλύψεως καταφυγίου τινός. Ὁ πρῶτος θέλει περιμένει τὸν δραπέτην ἐντὸς ἁμάξης, παρὰ τῇ γωνίᾳ τῆς ὁδοῦ τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς γεφύρας. Ὁ δεύτερος θέλει τῷ εὕρει ἄσυλον ἀσφαλὲς ἔνθα θὰ περιμένῃ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ ἐξέλθῃ τῆς Γαλλίας.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 19 δεκεμβρίου τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα διὰ τὴν ἑπομένην καὶ ὁ Λαβαλλὲτ δὲν ἐγνώριζε τίποτε ἀκόμη. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην περὶ τὴν ἕκτην ὥραν, ἡ σύζυγός του ἔρχεται ὅπως συγγευματίσωσι. Συνωδεύετο δὲ παρὰ τῆς δεσποσύνης Cuboury συγγενοῦς αὐτῆς. Οἱ σύζυγοι ἀπέμειναν μόνοι. «Εἶναι βέβαιον, λέγει ἡ κυρία Λαβαλλὲτ, ὅτι δὲν ἔχομεν πλέον νὰ ἐλπίσωμεν ἀπὸ οὐδένα· πρέπει λοιπὸν, φίλε, νὰ κάμωμεν τὸ ἑξῆς». Καὶ τῷ ἀνέπτυξεν ἐν ὀλίγαις λέξεσιν ὅλον τὸ προαποφασισθὲν σχέδιον τῆς δραπετεύσεως μετὰ τῆς κυρίας Vaudemont.

Οὗτος ἐν τούτοις τὴν ἠροάζετο καὶ τὴν παρετήρει σιωπηλῶς. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἦτο

ἥσυχος καὶ ὁ τόνος τῆς φωνῆς της θαῤῥαλέος. Ἦτο τόσον πεπεισμένη περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ὥστε ἡ πεποίθησις αὕτη τὴν ἐμπόδιζε ν' ἀπαντήσῃ. Ἐν τούτοις τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἐφαίνετο μωρὸν τῷ Λαβαλλέτ. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ τῇ τὸ εἴπῃ· Ἀλλὰ εἰς τὴν πρώτην λέξιν, αὕτη τὸν διέκοψε. «Μὴ ἀνθίστασαι ποσῶς! Ἔχω πλήρη πεποίθησιν· αἰσθάνομαι, ὅτι ὁ Θεὸς μὲ βοηθεῖ! . . . »

Ματαίως ἀντιτάσσει αὐτῇ τοὺς πολυαρίθμους φύλακας, οἵτινες τὴν ἐπιτηροῦσι πᾶσαν ἑσπέραν ὅταν ἐγκαταλείπῃ τὰς φυλακάς, τὸν δεσμοφύλακα ὅστις τῇ δίδει τὴν χεῖρα μέχρι τῆς χειραμάξης (ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἀδύνατος οὖσα ἕνεκα τοῦ προσφάτου τοκετοῦ της, ἦτο ἠναγκασμένη νὰ μεταχειρίζεται τὸ μέσον τοῦτο ἵνα ὑπάγῃ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ συζύγου της) τὸ ἀδύνατον τῆς μετεμφιέσεως ὅπως ἀπατήσῃ τοὺς φύλακας, τέλος τὸ χαμερπὲς ἐκεῖνο τοῦ νὰ ἀφήσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν δεσμοφυλάκων τὴν σύζυγόν του. «Τί θέλει συμβῇ ὅταν θ' ἀνακαλύψωσι ὅτι ἐδραπέτευσα; τὰ θηρία ταῦτα ἐν τῇ ὀργῇ των, δὲν θέλουσι σὲ κακομεταχειρισθῇ;

Ὁ Λαβαλλὲτ ἐσιώπησε, διότι εἰς τὴν θανατηφόρον ὠχρότητα τῆς συζύγου του, εἰς τὰ νευρικὰ συμπτώματα ἅτινα τῇ παρουσιάσθησαν, εἶδεν ὅτι πᾶσα ἀντίστασις, ἦτο ἀνωφελής. Μετά τινων λεπτῶν σιωπήν. «Τέλος, εἶπε, θὰ κάμω ὅ,τι ἐπιθυμεῖς, ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπιτύχῃς λάβε ὑπ' ὄψιν σου μίαν παρατήρησιν ἣν θὰ σοὶ κάμω· ἡ χειράμαξα εἶναι τοποθετημένη πολὺ μακράν, μόλις θέλω δραπετεύσει καὶ θὰ μάθωσι τὴν φυγήν μου καὶ ἀναμφιβόλως θὰ συλλάβωσι τὴν ἅμαξαν, διότι ἀπαιτεῖται μία ὥρα ὅπως φθάσωμεν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Ἁγίων Πατέρων· δὲν δύναμαι νὰ δραπετεύσω πεζὸς ὑπὸ τὰ ἐνδύματά σου;» Ἡ σκέψις αὕτη τὴν ἐστενοχώρησε. «Μετάβαλλε σχέδιον, προσέθεσεν οὗτος, ἡ ἡμέρα τῆς αὔριον μοὶ ἀνήκει εἰσέτι· σὲ ὁρκίζομαι ὅτι τὸ ἑσπέρας θὰ πράξω ὅ,τι θέλεις.—Ἔ! λοιπόν! εἶπεν αὕτη, ἔχεις δίκαιον, θέλω διατάξει νὰ τοποθετήσωσι τὴν ἅμαξαν πλησιέστερον· δός μοι τὸν λόγον σου ὅτι θὰ ὑπακούσῃς, διότι δὲν μᾶς μένει παρὰ τὸ μέσον τοῦτο.» Οὗτος τῇ ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ τῇ εἶπε. «Θέλω πράξει ὅ,τι ἐπιθυμεῖς.» Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη τὴν καθησύχασε καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

Μείνας μόνος, ὁ Λαβαλλὲτ ἐδυσκολεύετο νὰ ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς φυγῆς καὶ τῆς σωτηρίας. Μίαν ὥραν πρὶν ἤρχιζε νὰ ἐξοικεοῦται μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἀναπαφεύκτου ἀπωλείας του, ἰδοὺ ἤδη ὤφειλε νὰ μεταστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τοῦ θανάτου, καὶ νὰ σκεφθῇ περὶ σχεδίου δραπετεύσεως τοῦ ὁποίου ἡ πραγματοποίησις ἦτο ἀδύνατος καὶ ἀλλόκοτος, καὶ ἡ τραγῳδία ἠθελε μεταβληθῇ εἰς κωμῳδίαν, διότι ἤθελε συλληφθῇ μὲ τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα, καὶ ἴσως ἤθελον ἔχει τὴν βαρβαρότητα νὰ τὸν παρουσιάσωσιε εἰς τὸν λαὸν ὑπὸ τὴν γελοίαν ταύτην μετεμφίεσιν.

Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου πῶς ν' ἀποποιηθῇ τὴν ἀπόπειραν; Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐφαίνετο τόσον βεβαία περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ὥστε ἐὰν δὲν ἐτήρει τὴν ὑπόσχεσίν του, ἤθελε τὴν φονεύσει.

Τὴν ἐπαύριον, ἐνῷ ὁ Λαβαλλὲτ κατείχετο ὑπὸ τῶν σκέψεων τούτων, ἡ σύζυγός του ἦλθε. Τῷ ἀνήγγειλε ὅτι τὴν προηγουμένην ἑσπέραν ἀφοῦ τὸν ἐγκατέλειψε, διέταξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους της νὰ τὴν διευθύνωσιν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Βάκχου, καὶ ὅτι εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν ἅμαξάν της βήματά τινα μακρὰν τοῦ μεγάρου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν. Ὁ Κύριος Baudus συνεβούλευσε νὰ καταβάλωσι τελευταίαν τινὰ ἀπόπειραν παρὰ τῷ ὑπουργῷ, ἀλλ' ὅπως μεταβῶσι παρ' αὐτῷ, ἦτο ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἀπάτην.

Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἐζήτησε παρὰ τοῦ θυρωροῦ τὸ οἴκημα τοῦ κυρίου Bresson ταμίᾳ τοῦ ὑπουργείου· καὶ ἐπειδὴ ὁ Κύριος Bresson, κατώκει εἰς τὴν πρώτην αὐλήν, ἡ κυρία Λαβαλλὲτ διέμεινεν ὀλίγον εἰς τὰς πρώτας βαθμίδας τῆς κλίμακος, κατόπιν ὠλίσθησεν εἰς τὴν δευτέραν αὐλὴν καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ ἀντιθαλάμου τοῦ ὑπουργοῦ.

« Ἡ ἐξοχότης του ἐξῆλθε, τῇ λέγουν.—Θὰ περιμείνω, ἀπήντησε.» Ὁ θαλαμηπόλος ὅστις τὴν ἀνεγνώρισε παρεπονέθη εἰς τὸν θυρωρὸν εἰς ὃν τὴν εἶχον συστήσει ἀπὸ τὴν πρωΐαν, διότι τὴν ἀφῆκε νὰ εἰσέλθῃ, διότι ἡ παρουσία αὐτῆς εἰς τὴν θύραν τῆς δουκίσσης τοῦ Ἀγγουλὲμ εἶχε γείνῃ γνωστὴ εἰς πάντας. Ὁ θυρωρὸς συγχυσθεὶς ἔσπευσε πρὸς αὐτὴν καὶ μεταξὺ πολλῶν παραπόνων ἃ τῇ ἔκαμε, τῇ εἶπε—«Διακυνδυνεύω κυρία χάρις ὑμῶν νὰ ἀπολέσω τὴν θέσιν μου.—Σᾶς ἠπάτησα ἀπεκρίθη αὕτη· δὲν εἶναι ἐπομένως λάθος σας. Θέλω νὰ ἴδω τὸν ὑπουργόν· ἐὰν ἐξῆλθε θὰ περιμείνω, ἐὰν εἶναι οἴκαδε, θὰ διέλθω τὴν νύκτα εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην. Θὰ δυνηθῶσι νὰ μὲ ἀποδιώξωσι μόνον διὰ τῆς βίας· ὕπαγε νὰ εἴπῃς οὕτως εἰς τὸν κύριόν σου.»

Τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὁ ὑπουργός; Διέταξε νὰ τὴν εἰσαγάγωσι. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ τῷ ἔκαμε λεπτομερῆ καὶ ταχεῖαν ἔκθεσιν τῆς δίκης, τῷ ἐξέφρασε μετὰ πάθους τὸ ἄδικον τῆς καταδίκης τοῦ συζύγου της καὶ τέλος παρεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν νὰ παρεμβῇ παρὰ τῷ βασιλεῖ. Ὁ δοὺξ τοῦ Ρισελιὲ τὴν ἠκροάζετο τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ταπεινωμένους. Ἡ μεγάλη αὕτη καρδία ἦτο συγκεκινημένη, ἀλλὰ τέλος ὤφειλε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀδυναμίαν του. Ὁ βασιλεὺς τὸν εἶχε διατάξει νὰ μὴ προφέρῃ πλέον λέξιν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης «Τότε, κύριε, σώσατέ τον μόνος. — Κυρία, τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἔγκλημα — Δὲν δύνασθε τοὐλάχιστον νὰ παρουσιάσητε εἰς τὸν βασιλέα ἓν νέον ὑπόμνημα ἐπ' ὀνόματί μου;» Ὁ Δοὺξ λαβὼν τότε τὴν εὐκαιρίαν ταύτην. «Εὐχαρίστως, εἶπε, στειλατὲ μοί το αὔριον τὴν ὀγδόην ὥραν καὶ σᾶς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ὅτι θέλω τὸ δώσει ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὰς χεῖρας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.» Ὁ κ. Richelieu εἶχε λάβει πράγματι τὸ ὑπόμνημα τὴν πρωΐαν καὶ ὤφειλε νὰ τὸ διευθύνῃ εἰς τὸν βασιλέα. Οὐδεμίαν εἴδησιν ὅμως ἐκ τοῦ παλατίου εἶχε λάβει, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἑτοιμασθῶσι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τὸ ἑσπέρας, διότι τὴν ἐπαύριον ἦτο πλέον ἀργά. «Θέλω ἐλθει νὰ προγευματίσωμεν, λέγει ἡ κυρία Λαβαλλὲτ πρὸς τὸν σύζυγόν της, τήρησον τὴν γενναιότητά σου, διότι ἔχομεν ἀνάγκην αὐτῆς· ὡς πρὸς ἐμὲ αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν γενναίαν διὰ εἴκοσι καὶ τέσσαρας ὥρας μόνον. . . . οὔτε στιγμὴν περισσότερον. Εἶμαι ἐξηντλημένη ἐκ τοῦ κόπου!»

Μόλις εἶχεν ἐξέλθει καὶ ὁ δεσμοφύλαξ εἰσῆλθε, λέγων εἰς τὸν κατάδικον ὅτι εἷς τῶν συντακτῶν τῆς ἐφημερίδος Ἡμερήσια Νέα, ἦλθε νὰ μὲ ἐρωτήσῃ, ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐζητήσατε τέσσαρας πνευματικοὺς καὶ ἂν δύναται νὰ καταχωρήσῃ τὴν εἴδησιν ταύτην εἰς τὴν ἐφημερίδά του.—Τέσσαρας εἶναι ὑπερβολή· καὶ τί ἀπήντησες;—Τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δὲν ἄφησα οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ εἰσέτι. — Πρέπει νὰ περιμένῃς ἀκόμη, μετ' ὀλίγον θὰ σοὶ δώσω τὴν διεύθυνσιν πνευματικοῦ τινος. Ὅλη ἡ ἡμέρα μοὶ ἀνήκει εἰσέτι.»

Ὁ Kerguidu δὲν ἀπήντησε, καὶ ἀπεσύρθη κινῶν τὴν κεφαλήν. Ὁ Λαβαλλὲτ ἐννόησεν ὅτι τὸ διάβημα τοῦ γενναίου τούτου ἀνθρώπου, ἦτο μία εἰδοποίησις πλαγία. Δὲν ἠπατᾶτο σχεδὸν, διότι κατὰ ὀλὴν στιγμὴν ἐκείνην συνέτασσον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Εἰσαγγελέως τὴν διαταγὴν ἥτις προσδιρώιζε τὴν ἐκτέλεσιν διὰ τὴν ἑπομένην, 21.

Μετ' ὀλίγον ἦλθενὸ Κύριος Carvoisin· μόλις εἰσῆλθεν ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ φίλου του καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ Ὁ Λαβαλλὲτ τῷ ἔδωκε κάθισμά τι καὶ ἐφρόντισε νὰ τὸν καθησυχάσῃ. Ἡ ἀπάθειά του αὕτη ἐνεθάῤῥυνε τὸν ἐπισκέπτην. «Ὁ ἐφημέριος τῆς Ἁγίας Σουλπικίας μόλις μὲ ἐγκατέλειψε, τῷ λέγει ὁ Κύριος Καρβοαζέν. Δὲν θὰ ἀποποιηθῇ νὰ σᾶς ἐξομολογήσῃ, ἐὰν ἐπιθυμῆτε, ἐπειδὴ εἶσθε πνευματικὸν τέκνον του· ἀλλὰ σᾶς ζητῶ συγγνώμην δι' αὐτόν. Παρευρέθη εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ Ney καὶ μοὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἡ σκηνὴ αὕτη τὸν παρηνώχλησε τόσον πολὺ ὥστε δὲν αἰσθάνεται πλέον δυνάμεις διὰ νὰ παρευρεθῇ καὶ εἰς δευτέραν. Ἐν τούτοις εἶναι ἕτοιμος νὰ ἐλθῃ ἐὰν ἐπιμείνητε.—Εὐχαριστήσατέ τον, φίλε μου! ἔχω ἄλλον πνευματικόν, καὶ θὰ διατάξω νὰ τὸν φέρωσι πρὸς τὸ ἑσπέρας, οὐχὶ πρότερον.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Λαβαλλὲτ, ἡ μικρὰ Ἰωσηφίνα, εἰσῆλθε κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην συνοδευομένη ὑπὸ τῆς καλογραίας τοῦ *Μοναστηρίου τῶν Δασῶν*. Ἡ Ἰωσηφίνα ἔκλαιε σιωπηλῶς, ἡ καλογραία ἐθρήνει θορυβωδῶς. «Τί ἔγκλημα ἔπραξα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἔλεγεν ἡ γυνὴ αὕτη, ἵνα γίνω μάρτυς τῶν ἀπανθρωποτήτων τούτων;» ὁ δὲ στεναγμός της, τὰ δάκρυά της καὶ αἱ ἄνευ τέλους ὑποκλίσεις της παρώργισαν τὸν Λαβαλλέτ. Ἠσθάνθη ὅτι ἔμελλε νὰ ὀργισθῇ περισσότερον ἐὰν ἡ σκηνὴ αὕτη δὲν ἔπαυε. Ἔλαβε λοιπὸν τὸν κύριόν Καρβοαζὲν ἰδιαιτέρως καὶ τῷ εἶπε. «Ἐναγκαλίσθητί με καὶ ἀναχώρησον ἄνευ θορύβου. Ἡ σκηνὴ αὕτη μὲ προξενεῖ λύπην. Χαῖρε καὶ μὴ μὲ λησμονήσῃς.» Καὶ τὸν ὡδήγησε μέχρι τῆς θύρας. Ὁ δυστυχὴς πατὴρ ἐπεθύμει νὰ κρατήσῃ περισσότερον παρ' ἑαυτῷ τὴν θυγατέρα του, ἀλλὰ ἡ παρουσία αὐτῆς τῷ κατεσπάρασσε τὴν καρδίαν. Τὴν ἔλαβεν ἐπὶ τῶν γονάτων του στηρίζων ἐπὶ τοῦ στήθους του τὴν νεαρὰν ἐκείνην κεφαλὴν ἥτις ἐγκατελείπετο μόνη. Ἤθελε νὰ τῇ ὁμιλήσῃ, ἀλλ' αἱ λέξεις τῷ διέφευγον καὶ τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ προφέρῃ λόγους τινὰς παρηγορητικούς. Μετέπειτα τὴν ἔθεσεν ἐπὶ ἕδρας τινὸς καὶ περιεφέρετο εἰς τὸ δωμάτιον, προσπαθῶν ματαίως νὰ ἀναστενάξῃ. Τέλος τῇ λέγει. «Ἐπίστρεψον εἰς τὸ μοναστήριον· σὲ ὑπόσχομαι ὅτι καὶ αὔριον θὰ σὲ ἐπανίδω· ἡ ὑπόθεσίς μου εἶναι εἰς καλλιτέραν κατάστασιν παρ' ὅσον δύνασαι νὰ φαντασθῇς. Μὴ λέγῃς τίποτε εἰς οὐ-

δένα, ἀλλ' ἔσο βεβαία ὅτι θέλω σὲ ἐπανίδει αὔριον.»

Μόλις αὕτη ἀνεχώρησεν, οὗτος ἀπώλεσε πᾶσαν τὴν γενναιότητά του. Εἰς τὸ τελευταῖον βλέμμα ὅπερ ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ μόνου τέκνου του, παρηκολούθησαν τὰ δάκρυα, καὶ ὑπέφερε πολὺ ἕως οὗ ἀναλάβῃ τὸ θάρρος του.

Τὴν πέμπτην ὥραν ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἦλθε συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Ἰωσηφίνης. Ὁ καλοκάγαθος Kerguidu ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς, διότι δυνάμει τῶν διαταγῶν τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, δύο πρόσωπα δὲν ἠδύναντο νὰ συγκοινωνῶσι ὁμοῦ μετὰ τοῦ καταδίκου, ἄλλως τε ἡ θυγάτηρ δὲν συμπεριελαμβάνετο εἰς τὸν κατάλογον τὸν τεθέντα παρὰ τῆς εἰσαγγελίας.

Ὁ Λαβαλλὲτ ἐπανεῖδε τὴν θυγατέρα του μὲ ἔκπληξιν συνοδευομένην ὑπὸ χαρᾶς «Νομίζω, λέγει ἡ μήτηρ, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ ἔχωμεν τὸ τέκνον μας πρὸς συνοδίαν. Δι' αὐτοῦ θὰ κατορθώσω εὐκολώτερον ὅ,τι σκέπτομαι.

Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ἦτο ἐνδεδυμένη μὲ ἐσθῆτα ἐξ ὑφάσματος ἐρυθροῦ, πλουσίως ἐξειργασμένην καὶ μὲ μηλωτὴν ἣν ἐσυνείθιζε νὰ φέρῃ ἐξερχομένη τοῦ χοροῦ. Ἐφόρει δὲ καὶ τραχηλιάν, πέτασον μὲ μαῦρα πτερὰ καὶ χειρόκτια μέλανα «Δὲν σοὶ χρειάζονται περισσότερα ὅπως μετεμφιεσθῆς καθὼς πρέπει, λέγει τῷ συζύγῳ της.

Τότε στέλλει τὴν θυγατέρα της πλησίον τοῦ παραθύρου καὶ λέγει χαμηλῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸν σύζυγόν της. «Τὴν ἑβδόμην ὥραν νὰ ἦσαι ἐνδεδυμένος. Τὰ πάντα εἶνκι καλῶς ἑτοιμασμένα. Θὰ ἐξέλθῃς δίδων τὴν χεῖρα σου τῇ Ἰωσηφίνῃ καὶ θὰ προσέξῃς νὰ βαδίζῃς ταπεινῶς, καὶ διαπερῶν τὴν μεγάλην αἴθουσαν νὰ βάλῃς τὰ χειρόκτια καὶ νὰ καλυφθῇς τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ χειρομάκτρου μου. Ἐσκέφθην νὰ λάβω μαζῆ μου κάλυμμά τι, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐφόρουν ποτὲ ὅταν ἠρχόμην ἐδῶ διὰ νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ σκεφθῶμεν περὶ τοῦτου. Πρόσεξε διαβαίνων τὰς θύρας αἵ τινες εἰσὶ χαμηλαὶ νὰ μὴ ἀναρτήσῃς τὰ πτερὰ τοῦ πετάσου σου, διότι τότε εἴμεθα χαμένοι. Εὑρίσκω πάντοτε τοὺς δεσμοφύλακας εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον· ὁ φύλαξ ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ μοὶ δίδῃ τὴν χεῖρά του μέχρι τῆς χειραμάξης ἥτις εἶναι τοποθετημένη πλησίον τῆς ἔξω θύρας· ἀλλὰ σήμερον θὰ ἦναι ἐντὸς τῆς αὐλῆς ἄνω τῆς μεγάλης κλίμακος. Ἐκεῖ θὰ συναντηθῇς μετὰ τοῦ κυρίου Baudus, ὅστις θὰ σὲ ὁδηγήσῃ μέχρι τῆς χειρομάξης. Τότε ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς, φίλε μου!.... Πρᾶξον καλῶς ὅ,τι σοὶ λέγω. Μεῖνε ἥσυχος, δός μοι τὴν χεῖρα σου θέλω νὰ ἴδω τοὺς σφυγμούς σου... Καλῶς... Λάβε τὴν ἰδικήν μου τώρα· αἰσθάνεσαι τὴν παραμικρὰν συγκίνησιν;

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ κατείχετο ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ, ἀλλ' ἀκαταδάμαστός τις δύναμις τὴν ὑπεστήριζε κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην. «Πρὸ πάντων, προσέθεσε, μὴ συγκινῆσαι ποσῶς, διότι εἴμεθα χαμένοι.» Ἐκεῖνος ἐν τούτοις τῇ ἔδωκε τὸ δακτυλίδιον τῶν ἀρραβώνων των, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι, ἐὰν συνελαμβάνετο εἰς τὰ σύνορα οὐδὲν σημεῖον νὰ δυνηθῇ νὰ τὸν προδώσῃ.

Ἔπειτα ἔκραξε τὴν θυγατέρα της «Ἄκουσον τέκνον μου ὅ,τι θέλω σὲ εἴπει, διότι θὰ μοὶ τὸ ἐπαναλάβῃς. Σήμερον θὰ ἐξέλθω τὴν ἑβδόμην ἀντὶ τῆς ὀγδόης, θὰ διέλθῃς ὄπισθέν μου, διότι γνωρίζεις ὅτι αἱ θύραι εἶναι στεναὶ ἀλλ' ὅταν φθάσωμεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου, πρόσεξον νὰ τεθῇς εἰς τὴν ἀριστεράν μου χεῖρα. Ὁ δεσμοφύλαξ ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ μοὶ δίδῃ τὸν βραχίονά του ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου καὶ ἀποστρέφομαι τὸ τοιοῦτον. Ὅταν θὰ ἐξελθωμεν τῶν κιγκλίδων, ὅπως ἀναβῶμεν τὴν ἔξω κλίμακα, ἐλθὲ εἰς τὴν δεξιάν μου, ἵνα οἱ ἄθλιοι οὗτοι φύλακες, μὴ ἔλθωσι νὰ μὲ παρατηρήσωσι κατὰ πρόσωπον, ὅπως πράττουσι πάντοτε. Μὲ ἐννόησας λοιπὸν καλῶς;»

Τὸ τέκνον ἐπανέλαβε τὰς ὁδηγίας ταύτας μετὰ μεγάλης ἀκριβείας. Μόλις εἶχε τελειώσει καὶ ὁ Κύριος Saintes Rose, εἰσῆλθε. Εἶχεν ὁδηγηθῇ ἐπὶ τῇ προφάσει νὰ συνοδεύσῃ τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ, ἀλλὰ τὸ αἴτιον ἦτο νὰ ἐναγκαλισθῇ ἐκ δευτέρου τὸν φίλον του. Δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἐμπεπιστευμένων καὶ ἡ παρουσία του ἐπροξένησε δυσαρέσκειαν. Ὁ Λαβαλλὲτ τὸν ἐλάβεν ἰδιαιτέρως. «Ὕπαγε, φίλε μου, τώρα, τῷ εἶπε ἡ Αἰμυλία δὲν ὑποπτεύεται εἰσέτι τὴν δυστυχίαν της. Πρέπει νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ της. Ἐλθὲ τὴν ὀγδόην, ἀλλὰ μὴ εἰσέλθῃς ἐὰν δὲν ἴδῃς τὴν χειράμαξαν. Ὕπαγε τότε νὰ τὴν εὕρῃς οἴκαδε, θὰ ἦναι τότε ἐκεῖ.»

Καὶ τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν ἐξήγαγε· ἀλλὰ μετάτινας στιγμὰς, ἄλλη ἐπίσκεψις, ὁ συνταγματάρχης Briqueville. Οὗτος δὲν ὑπεθέτεν ὅτι θὰ εὕρῃ τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ καὶ ἐννόησε παραυτα ὅτι ἡ παρουσία τοῦ ἦτο ἐνοχλητική. Ἡ συγκίνησις του ἦτο βαθεῖα, ἄν καὶ δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ἡ ὀλεθρία στιγμὴ ἐπλησίαζε διὰ τὸν φίλον του «Ἔξελθε τῷ λέγει ὁ Λαβαλλὲτ χαμηλοφώνως.

Εἶναι διὰ τελευταίαν φορὰν καθ' ἣν τὴν βλέπω! μία στιγμὴ ἀδυναμίας, δυνατὸν νὰ τὴν φανεύσῃ».

Ὅτε τέλος οἱ σύζυγοι ἔμειναν μόνοι, ὁ Λαβαλλὲτ ἀμφέβαλλε ἀκόμη περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ σχεδίου των, ἰδέα τις, ἰδέα θανάσιμος τὸν κατελαβε· «Ἐὰν μετέβαινες νὰ εὕρῃς τὸν δεσμοφύλακα λέγει τῇ συζύγῳ του καὶ ἐὰν τῷ προτείνες 100,000 φράγκα ὅπως κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅταν διέλθω, ἴσως ἤθελε συγκατατεθῇ καὶ τότε πάντες ἠθέλομεν σωθῆ». Ἡ σύζυγός του τὸν παρετήρησε ἐπ' ὀλίγον σιωπῶσα. «Ἔ! λοιπὸν πηγαίνω» λέγει. Ἐξῆλθε, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθε. Οὗτος ἐν τούτοις ἠννόησε τὸ ἀνόητον τοῦ διαβήματος τούτου. Αὕτη τῷ λέγει ἡσύχως· «Εἶναι ἀνωφελὲς· ἐκ τῶν ὀλίγων λέξεων ἃς μετὰ τοῦ δεσμοφύλακος ἀντήλλαξα, ἐπείσθην περὶ τῆς τιμιότητός του. Μὴ μεταβάλωμεν ποσῶς τὸ σχέδιον μας».

Ὁ Kerguidu δὲν εἶχεν εὐτυχῶς ἐννοήσει οὐδὲν ἐκ τῶν ἀσκόπων ἐκείνων λέξεων.

Τέλος ἔφερον τὸ γεῦμα. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζοντο νὰ φάγωσι, γραῖά τις ὑπηρέτρια, ἡ κυρία Dutoit, ἥτις εἶχε συνοδεύσει τὴν Ἰωσηφίναν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον. Ἡ κυρία Λαβαλλὲτ τὴν εἶχεν ἀφήσει εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, ἐπιθυμοῦσα ὅπως παρακολουθήσῃ τὸν σύζυγόν της, ὅταν ἤθελεν ἐξέλθει, καὶ οὕτω νὰ συντελέσῃ ἐν ἀγνοίᾳ της εἰς τὸ νὰ ἀπατήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν δεσμοφυλάκων. Ἀλλ' ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης τοῦ δωματίου τούτου, καὶ ἡ συγκίνησις εἶχον καταστήσει τόσον ἀσθενῆ τὴν γραῖαν ταύτην, ἥτις ἄλλως τε εἶχεν ἐπιμείνει ὅπως ἐπανίδῃ τὸν κύριόν της, διὰ τελευταίαν φορὰν, ὥστε ὁ φύλαξ τὴν εἰσήγαγεν ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ δεσμοφύλακος,

Ἀντὶ νὰ χρησιμεύσῃ, ἡ γραῖα αὕτη ἠνόχλει. Ἡ εὐαισθησία της ἠδύνατο νὰ προδώσῃ τὸν μετεμφιεσμένον, ἀλλὰ τί νὰ κάμωσι; Ὤφειλον νὰ τὴν οἰκονομήσωσι· ἤρχιζε δὲ αὕτη τοὺς ὁλολυγμούς της, ὅτε ἡ κυρία Λαβαλλὲτ τῇ λέγει χαμηλοφώνως, ἀλλὰ καὶ ἐπιτακτικῶς. «Παῦσον τὰς φλυαρίας σου ταύτας Dutoit, μεῖνον εἰς τὸ γεῦμα, μὴ τρώγης, σιώπα καὶ εἴσπνεε ἐν τοῦ ἀρωματικοῦ τσύτου· μετὰ μίαν ὥραν ἢ ὀλιγώτερον θὰ ἦσαι ἐλευθέρα.

Τὸ γεῦμα ἤρξατο, ἢ τοὐλάχιστον ἡ πρόφασις τοῦ γευματίζειν. Δὲν ἠδύναντο νὰ φάγωσιν, οὔτε λέξιν ἀντήλλαξαν. Τρία τέταρτα παρῆλθον οὕτω. Ἡ ἕκτη ὥρα καὶ τρία τέταρτα ἐσήμανον τέλος. «Δὲν μᾶς μένουσι παρὰ πέντε λεπτὰ, λέγει ἡ κυρία Λαβαλλὲτ, ἀλλὰ θὰ ὁμιλήσω τοῦ Bouneville.»

Ἐσήμανε καὶ ὁ θαλαμηπόλος ὅστις ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦτο εἰσῆλθε· τὸν ἔλαβε ἰδιαιτέρος καὶ τῷ εἶπε λέξεις τινας εἰς τὸ ὠτίον, ἐπιπροσθέσασα ὑψηλοφώνως «Πρόσεξον ὅπως οἱ ἄνθρωποί μου ὦσιν ἕτοιμοι· θέλω ἐξέλθει». Ὁ Bonneville ἀνεχώρησε. «Ἔ! λοιπόν! λέγει τῷ συζύγῳ της, πρέπει νὰ ἐνδυθῇς». Ὁ Λαβαλλὲτ εἶχε τοποθετήσει εἰς τὸ δωμάτιόν του παραπέτασμά τι (paravent) ὅπερ τῷ ἐχρησίμευεν ὡς δωμάτιον καλλωπισμοῦ· μετέβη ὄπισθεν αὐτοῦ μετὰ τῆς γυναικός του. Αὕτη ἐνδύουσα αὐτὸν μετ' ἐπιτηδειότητος καὶ ταχύτητος ἥτις χαρακτηρίζει τὴν γυναῖκα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, τῷ ἔλεγε σαφῶς, καὶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ.» Μὴ λησμονήσῃς νὰ κύψῃς τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν διάβασιν τῶν θυρῶν. Βάδιζε ἠρέμα εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, ὡς ἄνθρωπος ἐξηντλημένος ἐκ τοῦ κόπου» εἰς τρία λεπτὰ τῆς ὥρας ὁ στολισμὸς ἦτο τέλειος. Οἱ σύζυγοι εἰσέρχονται εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἡ κυρία Λαβαλλὲτ λέγει τῇ θυγατρί της: Πῶς τὸν βλέπεις τὸν πατέρα σου; οὗτος ἐδεικνύετο πλαγίως. Τὸ τέκνον δὲν τὸν ἀνεγνώρισε καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὴν μητέρα του δι' ἐκπληκτικοῦ καὶ δυσπίστου μειδιάματος. «Σπουδαίως, θυγάτήρ μου, πῶς τὸν εὑρίσκεις;»

Τότε ὁ Λαβαλλὲτ ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν καὶ ἔκαμε βήματά τινα «Ὄχι κακῶς» ἀπεκρίθη ἡ δυστυχὴς, μικρὰ καὶ τεθλιμμένη ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους της.

Προὐχώρησαν πάντες ἐν σιωπῇ πρὸς τὴν θύραν: «Ὁ δεσμοφύλαξ, λέγει ταχέως ὁ Λαβαλλὲτ, ἔρχεται πᾶσαν ἑσπέραν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σου. Πρόσεξον νὰ κρυβῇς ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος καὶ νὰ κάμῃς ὀλίγον θόρυβον κινοῦσα ἔπιπλα τινά. Θὰ μὲ νομίσῃ ἐντὸς καὶ θὰ ἐξέλθῃ ἐπί τινα λεπτὰ, ἅτινα ἀπαιτοῦνται ὅπως ἀπομακρυνθῶ.»

Ἐννόησε καὶ ἐσήμανε τὸν κώδωνα «Χαῖρε, τῷ λέγει ὑψοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν. Οὗτος ἐπίεσε τὸν βραχίονα της διὰ τρεμούσης χειρὸς καὶ ἀντήλλαξαν βλέμμα τι. Τὸ ἐναγκαλιασθῆναι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτον ἡ ἀπώλειά των.

Ὁ δεσμοφύλαξ περιέμεινε· ἡ κυρία Λαβαλλὲτ ὠλίσθησε· ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος. Ἡ θύρα ἠνεώχθη. Ὁ Λαβαλλὲτ διῆλθε πρῶτος. ἔπειτα ἡ θυγάτηρ του καὶ τελευταῖα ἡ γραῖα

Dutoit. Ἀφοῦ διῆλθε τὸ στενὸν, ἔφθασεν εἰς τὴν θύραν τοῦ δικαστικοῦ γραφείου. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ σηκώσῃ τὸν πόδα καὶ νὰ κύψῃ συνάμα τὴν κεφαλὴν, ὅπως μὴ ἐμπλακῶσι τὰ πτερὰ τοῦ πίλου του εἰς τὴν θύραν. Ὁ Λαβαλλὲτ ἐπέτυχε καλῶς, ἀλλ' εἰσερχόμενος εὑρέθη ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ αἰθούσῃ, ἀπέναντι πέντε δεσμοφυλάκων ἐξ ὧν, ὁ μὲν ἐκάθητο, ὁ δὲ ἐστηρίζετο, οἱ ἄλλοι ἦσαν ὄρθιοι κατὰ τὴν διάβασίν του. Ἐκράτει τὸ χειρόμακτρον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ περιέμενε ὅπως ἡ θυγάτηρ του τεθῇ ἐπ' ἀριστερά του. Τὸ παιδίον ὅμως λησμονῆσαν τὰς ὁδηγίας ταύτας, ἔλαβε τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ πατρός του καὶ ὁ δεσμοφύλαξ καταβαίνων τὴν κλίμακα τοῦ δωματίου του, ὅπερ ἦτο πρὸς τὰ ἀριστερὰ, δὲν ἠμποδίσθη νὰ ἔλθῃ μέχρι τοῦ Λαβαλλὲτ καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα του ὑπὸ τὸν βραχίονά του, τῷ εἶπε «ἀποσύρεσθε ἐνωρὶς κυρία κόμησσα».

Ὁ γενναῖος οὗτος ἄνθρωπος ἦτο εὐτυχῶς πολὺ συγκεκινημένος καὶ ἡ σιωπὴ τῆς ὑποτιθεμένης κομήσσης δὲν τὸν ἐξέπληξεν· εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἐνηγκαλίσθη τὸν σύζυγόν της, διὰ τελευταίαν φοράν.

Τέλος ἔφθασαν εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἀτελευτήτου αἰθούσης. Ἐκεῖ νυχθημερὸν εὑρίσκετο φύλαξ τις καθήμενος ἐπὶ μεγάλης ἕδρας εἰς μέρος πολὺ στενὸν, ὅπως ἔχῃ τὰς χεῖρας του ἐπὶ τῶν κλειδῶν τῶν δύο θυρῶν ἣν ἡ μία ἦτον ἐσωτερικὴ μὲ κιγκλίδας, ἡ δὲ ἄλλη ἐξωτερικὴ καὶ τὴν ὁποίαν ὠνόμαζον παραθυρίδα (guichet). Ὁ φύλαξ οὗτος ἐθεώρει τὸν Λαβαλλὲτ καὶ δὲν τῷ ἤνοιγε· ἡ ψευδὴς κόμησσα διαπερᾷ τὰς χεῖρας της ἐντὸς τῶν κιγκλιδων διὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ· τέλος ἤνοιξε καὶ ἐξῆλθον.

Ἐξελθοῦσα ἅπαξ ἡ Ἰωσεφίνα δὲν ἠπατήθη πλέον· ἔλαβε τὴν δεξιὰν τοῦ πατρός της. Ὑπῆρχον δώδεκα βαθμίδες ὅπως φθάσωσιν εἰς τὴν αὐλήν. Κάτωθεν τῆς κλίμακος ταύτης εὑρίσκετο ὁ χωροφύλαξ τῆς σωματοφυλακῆς, εἴκοσι στραστιῶται μετ' ἀξιωματικοῦ παρατεταγμένοι τρία βήματα μακρὰν ὅπως ἴδωσι τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ διαβαίνουσαν.

Ὁ κατάδικος βαδίζων πάντοτε ταπεινῶς, φθάνει εἰς τὴν τελευταίαν βαθμίδα καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν χειράμαξαν ἥτις ἦτο τρία βήματα μακράν. Ἀλλ' οὐδεὶς ἄνθρωπος, οὐδεὶς ὑπηρέτης. Ἡ Ἰωσεφίνα καὶ ἡ κυρία Dutoit ἦσαν ὄρθιαι πλησίον τῆς χειραμάξης, ὁ σκοπὸς ἐξ βήματα μακρὰν καὶ ἀκίνητος εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς χειραμάξης. Ἡ ἔκπληξις τοῦ Λαβαλλὲτ συνεμίγη ταχέως μὲ βαθεῖαν τινὰ ἀγωνίαν, κρυφίαν ταραχὴν, κακῶς ὑποκρυπτομένην· τὰ βλέμματά του ὑπεράνω τοῦ χειρομάκτρου δι' οὗ ἔκρυπτε τὸ πρόσωπον ῥιπτόμενα, προσηλοῦντο ἐπὶ τοῦ ὅπλου τοῦ σκοποῦ, ὡς ἐκείνα τοῦ ὄρεως.

Ἡ τρομερὰ αὕτη σκηνὴ διήρκεσε δύο λεπτὰ τῆς ὥρας. Τέλος ὁ Λαβαλλὲτ, ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Bonneville, ὅστις ἔλεγε χαμηλοφώνως «Εἷς τῶν ἀνθρώπων μου ἔλειψεν, ἀλλ' εὗρον ἕτερον.»

Τότε ἐνεθαρρύνθη, ἡ χειράμαξα διέβη τὴν μεγάλην αὐλὴν, ἔστρεψε πρὸς δεξιὰν καὶ διηυθύνθη εἰς τὴν ὁδὸν ἥτις ἄγει πρὸς τὴν γέφυραν τῶν χρυσοχόων.

Ἐν τούτοις, τί συνέβαινεν ἐν ταῖς φυλακαῖς; Μόλις ἡ χειράμαξα ἐν ᾗ εὑρίσκετο ὁ Λαβαλλὲτ ἐξήρχετο τῆς ἔξω θύρας, ὅτε ὁ δεσμοφύλαξ εἰσῆλθε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ καταδίκου. Ὡς προεμάντευσεν εἶχεν ἀποσυρθῇ εἰς τὸν θόρυβον ὅνπερ εἶχεν ἀκούσει ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος, ἀλλ' ἐπανῆλθε μετὰ πέντε λεπτά. Μὴ ἰδὼν δὲ πάλιν οὐδένα, ἂν καὶ ὁ θόρυβος ἐξηκολούθει, ὁ Kerguidu ταραχθεὶς ἀνεγείρει ὀλίγον τὸ παραπέτασμα καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ σκιᾷ διακρύνει τὸ σχῆμα γυναικός.

Διὰ μιᾶς τότε πηδᾷ εἰς τὸ δωμάτιον, ἀναγνωρίζει τὴν κυρίαν Λαβαλλὲτ καὶ κραυγάζων τρέχει πρὸς τὴν θύραν. Ἀμέσως ἡ γενναῖα γυνὴ ὁρμᾷ ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἁρπάζει ἀπὸ τῶν ἐνδυμάτων του «Ἄφες ν' ἀναχωρήσῃ ὁ σύζυγός μου, τῷ λέγει ἀσθμαινουσα, περίμενε ὀλίγον, περίμενε . . . Ἀ! μὲ ἠπατήσατε! Μὲ κατεστρέψατε κυρία, κραυγάζει μανιωδῶς, καὶ ἀποχωρισθεὶς βιαίως, ἀφίνει μέρος τοῦ ἐνδύματός του εἰς τὰς χεῖρας τῆς δυστυχοῦς καὶ ἐξέρχεται ἀναφυσῶν· ὁ φυλακισμένος ἀπέδρα! ὁ φυλακισμένος ἀπέδρα! ὁ φυλακισμένος ἀπέδρα!

Εἰς τὰς φωνὰς ταύτας δεσμοφύλακες καὶ χωροφύλακες τρέχουν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Ὁ υἱὸς τοῦ Kerguidu ἐξέρχεται πρῶτος τῶν φυλακῶν, καὶ συναντήσας εἰς τὴν θύραν τοῦ παλατίου τὸν θυρωρὸν Eberle, τὸν διατάττει νὰ λάβῃ τὴν ὁδὸν τῆς Barrilerie, ἐνῷ αὐτὸς διευθύνεται πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, πρὸς τὴν ὁδὸν δηλ. τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὅπως συλλάβῃ τὴν χειράμαξαν. Εἰς τὴν ἔξοδον τῆς ὁδοῦ ταύτης διακρίνει τὴν ἅμαξαν, τὴν συλλαμβάνει, ἀλλ'

ἐντὸς αὐτῆς εὑρίσκει μόνον τὴν δεσποσύνην Λαβαλλὲτ· ἔφθασε εἰς τὴν γέφυραν τῶν χρυσοχόων ἀπέναντι τῆς ὁδοῦ τοῦ Harlay, ἡ χειράμαξα σταματᾷ καὶ ὁ Κύριος Baudus παρουσιασθεὶς, δίδει τὴν χεῖρα τῇ ψευδῇ κομήσσῃ καὶ τῇ λέγει· «Γιγνώσκετε καλῶς κυρία ὅτι ἔχετε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸν κύριον πρόεδρον.» Ὁ Λαβαλλὲτ ἐξέρχεται τῆς χειραμάξης καὶ ὁ Κύριος Baudus τῷ δεικνύει ἑτέραν τινὰ ἅμαξαν κειμένην εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων τινων βημάτων ἐπὶ τῆς σκοτεινῆς ἐκείνης ὁδοῦ. Ὁ Λαβαλλὲτ τρέχει πρὸς τὴν ἅμαξαν καὶ ὁ ἁμαξηλάτης τῷ λέγει: «Δώσατέ μοι τὴν μάστιγά μου». Ὁ Λαβαλλὲτ ματαίως ἠρεύνησεν· ἡ μάστιξ εἶχεν ἀπολεσθῇ. «Ἀδιάφορον» ἀπεκρίνατο ὁ ἁμαξηλάτης, καὶ κινῶν τοὺς χαλινοὺς ὁδηγεῖ ταχέως τὴν ἅμαξαν. Ὁ δυστυχὴς πατὴρ διερχόμενος τὴν γέφυραν φανταζεται ὅτι βλέπει τὴν θυγατέρα του τὰς χεῖρας ἔχουσαν ἐσταυρωμένας καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Θεόν.

Ἡ ἅμαξα διῆλθε ταχέως τὴν γέφυραν τοῦ Ἁγίου Μιχαὴλ, τὴν ὁδὸν τῆς Harpe, καὶ μετ' ὀλίγον φθανει εἰς τὴν ὁδὸν Vaugirard ὄπισθεν τοῦ Ὠδείου. Ἐκεῖ μόλις δύναται ὁ Λαβαλλὲτ ν' ἀναπνεύσῃ ὀλίγον· παρατηρεῖ κατὰ πρῶτον τότε τὸν ἁμαξηλάτην του ὅστις ἐσιώπα, καὶ ἀναγνωρίζει μετ' ἐκπλήξεως τὸν κόμητα τοῦ Chassenon.—«Πῶς! εἶσθε ὑμεῖς!—Μάλιστα, ἔχετε ὄπισθεν σας τέσσαρα πλήρη δίκανα πιστόλια· πιστεύω ὅτι ἐν ἀνάγκῃ θὰ κάμητε χρῆσιν αὐτῶν.—Οὐχὶ ἀληθῶς, δὲν θέλω τὸν θάνατόν σας.—Τότε θὰ σᾶς δώσω τὸ παράδειγμα, καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὸν ὅστις ἐλθῇ νὰ σᾶς συλλάβῃ!»

Ἡ ἅμαξα φθάνει εἰς τὸ νέον Βουλεβάρτον, ἄκραν τῆς ὁδοῦ Plumot. Ἐκεῖ ὁ Κύριος Chassenon σταματᾷ τὸν ἵππον, καὶ ὁ Λαβαλλὲτ κάμνει σημεῖον τι διὰ τοῦ λευκοῦ χειρομάκτρου του· οὕτω ἦτο προσυμπεφωνημένον. Ὁ Κύριος Baudus παρουσιάζεται τότε ὡς ἐκ θαύματος, καὶ ὁ Λαβαλλὲτ ὅστις εἶχεν ἐκδυθῇ τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα, καταβαίνει τῆς ἁμάξης, φορῶν ταχυδρομικὸν ἔνδυμα καὶ στρογγύλον πίλον μετὰ σειρητίων. Ἀποχαιρετᾷ ζωηρῶς τὸν Κύριον Chassenon καὶ ἀκολουθεῖ τὸν Κύριον Baudus, ὡς θαλαμηπόλος ἀκολουθῶν τὸν κύριόν του.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ.

Πρό τινος εἴχομεν ἀκούσει ὅτι ἔν τινι πόλει, οὐχὶ πιστεύομεν Ἑλληνικῇ, συνελθόντα τὰ μέλη τῆς φιλανθρωπικῆς ἀδελφότητος «ἡ ***» ἐδίκασαν ἐρήμην ἕνα τῶν παππάδων της κατηγορούμενον ἐπὶ προδοσίᾳ καὶ παραβάσει τοῦ ὅρκου του καὶ κατεδίκασαν εἰς τὸν διὰ πυρὸς θάνατον· ἡ ἀπόφασις ἐξετελέσθη· καὶ ἴσως φανῇ παράδοξον εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας πῶς ἡ ἐξουσία ἀνέχεται μεσοῦντος τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος νὰ ἐκτελῶνται τοιαῦται βδελυραὶ ἀποφάσεις, ἀλλὰ πρὸς ἡσυχίαν ἀκριβῶς τούτων, προσθέτομεν ὅτι ὁ δυστυχὴς παππᾶς κατεδικάσθη μὲν, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ ἐκάη ἡ εἰκών του πρὸς ἱκανοποίησιν Διὸς τοῦ ὁρκίου.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη μᾶς ὑπενεθύμισεν ἑτέρας τινας ἐπίσης παραδόξους δίκας καὶ ἀποφάσεις ὡς λόγου χάριν λαούς τινας κρύπτοντας τοὺς ἀποθανόντας καὶ καταδικάζοντας αὐτοὺς εἴτε νὰ μένωσιν ἄταφοι εἴτε καὶ νὰ κατακερματισθῶσι, καθὼς καὶ τὸν Βαυαικὸν ἐκεῖνον νόμον, καθ' ὃν οἱ ἐν ἐκστρατείᾳ ἀπειθήσαντες ἵπποι κατεδικάζοντο εἰς τὸν διὰ τουφεκισμοῦ θάνατον ἐκτελουμενον ἔμπροσθεν ὅλων τῶν ἵππων τοῦ τάγματος· ἀλλ' ἡ δίκη ἥτις δύναται νὰ ὑπερβῇ πάσας τὰς ἀνωτέρω *κατὰ τὴν ἐμβρίθειαν* τῶν δικαστῶν εἶναι ἡ ἑξῆς· τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ κύριος Βεριὰτ Σὰντ Πρὶζ ἐν τῇ κατὰ τὸ 1845 ἐκδοθείσῃ Νομικῇ βιβλιοθήκῃ του. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα συνείθιζον νὰ ὑποβάλωσιν εἰς δίκην καθ' ὅλους τοὺς τύπους διάφορα εἴδη ζώων ἢ ἐντόμων καὶ κατόπιν νὰ ἐνεργῶσι τὴν καταστροφὴν των καὶ οὐχὶ ὡς οἱ ἡμέτεροι καλόγηροι οἵτινες αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς διαδικασίας, εἴτε ἀφώριζον ταῦτα ἐπισωρεύοντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν τὴν λέπραν τοῦ Γιεζὲ, τὸν τρόμον τοῦ Ἰούδα, εἴτε ἀπειλοῦντες ὅτι θὰ παρακαλέσωσι τὸν Θεὸν νὰ στείλῃ ἢ τὸν ἐπὶ τῶν θηρίων ἄγγελον νὰ δώσῃ αὐτὰ καὶ φονεύσῃ ἢ τὰ στρουθία νὰ τὰ καταφάγωσι (1)

(1) Παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην μας εἰς τὸ μέγα εὐαγγέλιον Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ ἵνα ἀναγνώσῃ τὴν κατὰ τῶν ἐντόμων εὐχὴν Τρύφωνος τοῦ μάρτυρος. Διὰ ταύτης δύναταί τις νὰ ἐκδιώκῃ τὰ ἔντομα εἴτε ἀκριδες εἶναι εἴτε κάμπαι, σκώληκες καμποσκώληκες, σκάνθαρες, καὶ τὰ λοιπὰ ἄτινα παραλείπομεν. ὥστε διὰ τοῦ ἁπλουστάτου τούτου μέσου, ἀναγνώσεως δηλαδὴ τῆς εὐχῆς

ἠνάγκαζον ταῦτα νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐξοριζόμενα ἑκουσίως τῆς πατρίδος των, ὅπως δηλαδὴ κάμνουσιν οἱ ἐγκληματίσαντες εἴς τι *μέγα* κράτος ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὅπως ἀποφύγωσι τὴν μακρὰν προφυλάκισιν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1525 περίπου οἱ ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ περιοχῇ τῆς Autumne μῦς πολλαπλασιασθέντες ἐπέφερον τοιαύτας καταστροφὰς εἰς τοὺς ἀγροὺς ὥστε ἐπέκειτο κίνδυνος σιτοδείας. Πάντα τὰ ἀνθρώπινα μέσα ἐτέθησαν *κατὰ τῶν ἀχρείων τούτων*, ἀλλ' εἰς μάτην, ὥστε ἐλήφθη ἀνάγκη νὰ ἀφορισθῶσιν ἀπὸ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον. Ἀλλὰ θεωρῆσαν ἄδικον νὰ ἐπισωρεύσῃ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κεραυνοὺς ἄνευ τῶν ἀναγκαίων δικαστικῶν διατυπώσεων, προσεκάλεσε τὸν παρὰ τοῖς τότε ἐκκλησιαστικοῖς δικαστηρίοις δημόσιον κατήγορον νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τούτων. Ἐκλητεύθησαν νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐμπροθέσμως, ἀλλ' ἡ προθεσμία παρῆλθε καὶ οὐδεὶς, ἐννοεῖται, ἐνεφανίσθη. Δικάζονται ἐρήμην καὶ καταδικάζονται προδικαστικῶς, διότι κατὰ τὴν τότε ποινικὴν δικονομίαν πολλαὶ ἀπῃτοῦντο προδικαστικαὶ ἀποφάσεις μέχρις οὗ καταδικασθῇ τις ὁριστικῶς. Ὁ πρόεδρος πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ὁριστικὴν αὐτῶν καταδίκην διώρισε συνήγορον εἰς τοὺς κατηγορουμένους αὐτεπαγγέλτως τὸν δικηγόρον κύριον Chassane. Οὗτος, ἕνεκα τῆς κατὰ τῶν πελατῶν του γενικῆς καταφορᾶς, κατέφυγεν εἰς ἀναβολὰς περιμένων νὰ μεταβληθῇ κατά τι ἡ κοινὴ γνώμη. Κατὰ πρῶτον λειπὸν ἰσχυρίσθη ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ δευτέρα κλήτευσις παραχωροῦσα νέαν προθεσμίαν καθότι οἱ κατηγορούμενοι ὄντες πολλοὶ, δὲν ἠδύναντο νὰ προσκληθῶσι διὰ μιᾶς κλήσεως· ἐπέτυχε τοῦτο, χορηγηθείσης διμήνου προθεσμίας καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς κλητεύσεως εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς ἐπισκοπικῆς περιοχῆς.

Παρελθούσης καὶ τῆς δευτέρας μακρᾶς προθεσμίας, ὁ συνήγορος τῶν κατηγορουμένων ἐζήτησε νὰ δικαιολογήσῃ τὴν μὴ ἐμφάνισίν των ἕνεκα τῶν κινδύνων εἰς οὓς ἐξετίθεντο ἐπιχειροῦντες ταξείδιον διαμέσου ἐπιβούλων καὶ φοβερῶν ἐχθρῶν ἐνεδρευόντων εἰς ὅλας τὰς εἰσόδους τῶν κατοικιῶν των, ἐζήτησε τὴν ἀπομάκρυνσιν τούτων καὶ τὴν ἐκ νέου κλήτευσιν τῶν πελατῶν του· οἱ ἐπίβουλοι καὶ φοβεροὶ οὗτοι ἐχθροὶ εἶναι . . . ἐννοεῖτε πιστεύω ἀναγνῶσταί μας ; εἶναι οἱ γάτοι. Τὸ δικαστήριον δὲν παρεχώρησε τοῦτο διὰ τὰς ἑξῆς αἰτίας: πρῶτον διότι ἦτο δύσκολος ἀπομάκρυνσις μεγάλου πλήθους καλῶς ὡπλισμένου, δι' ὀνύχων ἐννοεῖται, καὶ δεύτερον διότι ἦτο αὕτη ἔργον καθαρῶς διοικητικὸν καὶ ἀστυνομικόν. Τότε ἐξαντληθεισῶν τῶν ἀναβλητικῶν ἐνστάσεων, ὁ συνήγορος ἤρξατο τῆς ὑπερασπίσεως διὰ λόγου οὗ κύριον θέμα ἦτον ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη. «Οὐδὲν ἀδικώτερον, εἶπε, κύριοι δικασταὶ, τῶν γενικῶν τούτων προγραφῶν αἵτινες ἀθρόως προσβάλλουσι τὰς οἰκογενείας, αἵτινες τιμωροῦσι τὰ τέκνα δι' ἐγκλήματα τῶν γονέων, αἵτινες περιλαμβάνουσιν εἰς τὰς καταδιώξεις καὶ ἐκείνους τοὺς ὁποίους εἴτε ἡ νεανικὴ ἡλικία, εἴτε τὸ ἔσχατον γῆρας καθιστῶσιν ἀνικάνους νὰ ἐγκληματίσωσι!!! διατὶ ὑμεῖς μὲν ἐξ ἑνὸς ἀμετακλήτως καταδιώκετε τοὺς πελάτας μου, ἐξ ἄλλου δὲ διατηρεῖτε τὴν κακοῦργον ἐκείνην σπεῖραν ἥτις ἐκτὸς τῶν ἄλλων της ἐγκλημάτων καθίσταται καὶ ἐμπόδιον ὁλοκλήρου πλήθους κατηγορουμένων νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ σεβαστοῦ τούτου δικαστηρίου καὶ δικαιωθῶσι; Ἐκτὸς τούτου τί ὄφελος προκύπτει ἐκ τῆς ἐν παραβύστῳ θανατώσεως ἀθώου κατὰ τὸ πλεῖστον πλήθους; διότι, κύριοι δικασταὶ, ἐὰν ὑπάρχωσι μεταξὺ τῶν πελατῶν μου ἅρπαγές τινες, οἱ πλεῖστοι ἐν τούτοις εἶναι, κατὰ τὴν πεποίθησιν ἣν ἔχω σχηματίσει, καθ' ὅλα ἔντιμοι οἰκογενειάρχαι. Ἂς γίνωσι νέαι ἀνακρίσεις, κύριοι, καὶ τότε θέλετε βεβαιωθῇ ὅτι οὐδεὶς συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλημάτων, ἐὰν δὲ τοιοῦτό τι συνέβη μετὰ μεγάλης χαρᾶς θέλω παραδεχθῇ στιγματισμὸν αἰώνιον οὐχὶ μόνον διὰ τὸν ἐγκληματήσαντα ἀλλὰ καὶ δι' ὅλην του τὴν οἰκογένειαν.» Μᾶς φαίνεται περιττὸν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἀγόρευσιν τοῦ συνηγόρου.

Ὁ κύριος Βερλὰτ ἀναφέρει ἐν ἐπιλόγῳ, ὅτι οἱ χρονογράφοι παρὰ τῶν ὁποίων ἀντέγραψε τὰ κατὰ τὴν ἀνωτέρω περίεργον δίκην δὲν ἀναφέρουσι τὴν ἀπόφασιν, ἣν ἐξέδωκαν οἱ κύριοι δικασταὶ τοῦ δικαστηρίου τῆς Autumne· ἀναφέρουσι μόνον ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ κύριος ἔξαρχος τῆς Α. Παναγιότητος τοῦ Πάπα ἐξέδωκεν ἀφορισμὸν δι' οὗ ἀφωρίζοντο οἱ μῦς ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας.

Ἐν Ἑρμουπόλει, 30 Μαΐου 1872.

Ν. Κ. Χ.

ταύτης ἀπαλάσσεταί τις τῶν ὀχληρῶν ἐντέμων, κωνώπων δηλαδὴ καὶ ψύλλων, ἄνευ ἐντομοφθόρου κόνεως ἢ ἄλλου τοιούτου μέσου.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ.

Ἡ πρώτη γενικὴ τῶν φιλολόγων συνεδρίασις ἐγένετο τὴν 22 τοῦ μηνὸς, ἡμέραν τετάρτην, προεδρευόντων τῶν καθηγητῶν Γεωργ. Κουρτίου καὶ Ἐκστάϊν, παρόντων τῶν ὑπουργῶν Γέρβερ καὶ Φαλκενστάϊν, 900 φιλολόγων καὶ πλήθους ἀπείρου φοιτητῶν καὶ πολιτῶν. Ἡ συνεδρίασις ἤρξατο δ' ἐμβριθεστάτης ἀγορεύσεως τοῦ προέδρου Κορτίου, τῆς ὁποίας θέμα ἦτο ἡ θέσις τῆς φιλολογίας ἐν τῷ παρόντι καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐν εἰσαγωγῆς μοίρᾳ διεξῆλθεν ὁ ῥήτωρ τὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου σπουδαῖα γεγονότα, ὑποδείξας τὴν ἠθικὴν τοῦ πολέμου ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν διάπλασιν τοῦ χαρακτῆρος τῆς σπουδαζούσης νεολαίας. Μετὰ ταῦτα ἀνέπτυξε τὸ θέμα αὐτοῦ σπουδαίως πάνυ καὶ εὐφυῶς. Ἐν τέλει δὲ ἐποιήσατο μνείαν τῶν νεωστὶ ἀποβιωσάντων φιλολόγων Βέστερμαν καὶ Κλότς ἐν Λειψίᾳ, Φράνκε, Πάλμ, Μαϊνέκε, Κοβερσταῖ, Γερβίνου, Ὑβερβὲγ καὶ ἄλλων.

Μετὰ τὸν Κούρτιον ἔλαβε τὸν λόγον ὁ μυστικὸς σύμβουλος Γίλβερτ χαιρετίσας τὴν συνέλευσιν ἐν ὀνόματι τῆς βασιλικῆς κυβερνήσεως, ἥτις χαίρει εἰλικρινῶς ἐπαναβλέπουσα τὸ τρίτον ἤδη συνερχομένην ἐν Σαξονίᾳ τὴν συνέλευσιν τῶν φιλολόγων, καὶ δὴ ἐν ἐποχῇ, ὅτε ἡ ἐθνικὴ τῆς Γερμανίας ἕνωσις συνετελέσθη. Εἶτα ὁ ἕτερος πρόεδρος Ἐκστάϊν ἀφηγήσατο διὰ λόγου χαρίεντος τὰ κατὰ τὴν συνέλευσιν τῶν φιλολόγων· ἡ συνεδρίασις ἔληξε διὰ σπουδαιοτάτης ὁμιλίας τοῦ ἐκ Βερολίνου καθηγητοῦ Ἔρρ. Κουρτίου περὶ τοῦ ἀρχαίου Περγάμου, τὸ ὁποῖον ὁ ῥήτωρ ἐπεσκέφθη κατά τινα νεωστὶ γενομένην εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν περιοδείαν αὐτοῦ. Ἅπαντα τὰ μέλη τῆς συνελεύσεως συνῆλθον μετὰ ταῦτα εἰς συμπόσιον, καθ' ὃ διάφοροι ἐγένοντο προπόσεις ὑπὸ τῶν προέδρων Κουρτίου καὶ Ἐκστάϊν, ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν Γέρβερ καὶ Φαλκενστάϊν καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων.

Τὴν ἐπιοῦσαν πέμπτην, ἐγένετο ἡ δευτέρα τῶν φιλολόγων συνεδρίασις. Τὰ ἑπτὰ τῆς συνελεύσεως τμήματα συνεδριάζουσι ταυτοχρόνως ἕκαστον ἐν ἰδιαιτέρᾳ αἰθούσῃ. Ἐν τῷ *ἀνατολικῷ τμήματι*, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐν Λειψίᾳ καθηγητοῦ Φλαϊσχερ συνεδριάζοντι, ὡμίλησαν ὁ ἐκ Βιέννης καθηγητὴς Σαχὼ περὶ τοῦ al Biruni καὶ τῆς ὅσον οὔπω ἐκδόσεως τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ὁ καθηγητὴς Βρούγς περὶ Αἰγυπτίων, ἀναγνοὺς περίληψιν ἑκ τινος ἱερατικοῦ παπύρου τοῦ ἐν Βολὰκ τοῦ Καΐρου Μουσείου, ἀρχαίους αἰγυπτιακοὺς τοῦ βίου κανόνας περιέχοντος.

Ἐν τῷ πολυαρίθμῳ *γερμανικῷ τμήματι* ὡμίλησεν ὁ ἐν Λειψίᾳ καθηγητὴς Λέσκιεν περὶ τῶν κανόνων τῆς προφορᾶς τῆς λιταυϊκῆς, σλαβικῆς καὶ γοτθικῆς· ὁ δὲ ἐν Βιέννῃ Schröer περὶ τῶν γερμανικῶν σποράδων (Sporaden) ἐν ταῖς μὴ γερμανικαῖς χώραις τῆς αὐστροουγγρικῆς μοναρχίας καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν.

Τὸ ἀρχαιολογικὸν τμῆμα συνεδριάζει ἐπίσης ἐν ἰδιαιτέρᾳ αἰθούσῃ.

Ἐν τῷ *μαθηματικῷ τμήματι* ὡμίλησαν περὶ διαφόρων σχετικῶν θεμάτων ὁ καθηγητὴς Ἕλμες καὶ οἱ διδάκτορες Κράμερ, Γέττικ καὶ Δέμανχ. Τὸ *παιδαγωγικὸν τμῆμα* συνεδριάζει ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ καθηγητοῦ Ἐκστάϊν. Εἰς τὰ μέλη τοῦ τμήματος τούτου προβάλλονται ὀκτὼ ζητήματα, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησαν ὀκτὼ ἐκ διαφόρων μερῶν παιδαγωγοί· Τὰ δύο νεώτερα τμήματα, ἅτινα τὸ πρῶτον ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ καταρτίσθησαν ὁριστικῶς, εἶναι τὸ *ἰνδογερμανικὸν* καὶ τὸ τῶν *νεωτέρων γλωσσῶν* ἐν τοῖς ἀνωτάτοις ἐκπαιδευτηρίοις.

Τὴν 24, ἡμέραν παρασκευὴν, τελεῖται ἡ τρίτη τῶν φιλολόγων συνεδρίασις· ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καθηγητοῦ Μέτσνερ ἐκ Βερολίνου συνέρχεται τὸ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν τμῆμα, ἔνθα ὁ ἐκ Βερολίνου διδάκτωρ Ῥάουχ ὡμιλεῖ περὶ τῶν τάσεων τοῦ τμήματος διὰ τὰς νεωτέρας γλώσσας· ὁ δὲ ἐκ Βερολίνου καθηγητὴς Μὰν περὶ τοῦ ἰβηρικοβασκικοῦ στοιχείου ἐν ταῖς ῥωμανικαῖς γλώσσαις, καὶ ἐν τέλει ὁ ἐκ Βερολίνου καθηγητὴς Ἔρριγ περὶ τῆς νεωστὶ ἐν Βερολίνῳ συσταθείσης Ἀκαδημίας διὰ τὴν νεωτέραν φιλολογίαν.

Ἐν τῷ *γερμανικῷ τμήματι* ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καθηγητοῦ Τσάρνκε ὡμίλησαν ὁ μὲν ἐξ Ἰένης καθηγητὴς Σίφερς περὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν φωνηέντων ἐν τῇ γερμανικῇ γλώσ-

ση, ὁ τὸ δὲ ἐκ Βρέμης διδάκτωρ Μάϊερ περὶ τῶν Rosengärten. Τὰ λοιπὰ πέντε τμήματα εἰργάζοντο ἐπίσης ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς προτεραίας προταθέντων ζητημάτων, ὧν τὸ ἐξαγόμενον διακοινωθήσεται ὑπὸ τῶν προέδρων ἐν τῇ τετάρτῃ γενικῇ συνεδριάσει.

Ἐν τῇ σημερινῇ τρίτῃ γενικῇ συνεδριάσει ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καθηγ. Ἐκστάϊν, ὡρίσθη μετὰ βραχεῖαν συζήτησιν ὡς τόπος διὰ τὴν προσεχῆ τῶν φιλολόγων συνέλευσιν τὸ *Ἰνσβρούκ*, ὡρίσθησαν δὲ καὶ τὰ κατὰ τὴν ἐκδρομὴν τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως, ἥτις καὶ ἐγένετο πανηγυρικῶς διαρκέσασα ἀπὸ τῆς 2 μετὰ μεσημβρίαν μέχρι τῆς 10.

Τὴν 45 ἡμέραν σάββατον, ἐγένετο ἡ τετάρτη καὶ τελευταία τῶν φιλολόγων συνεδρίασις. Ἐν τῷ ἰνδογερμανικῷ τμήματι ὡμίλησεν ὁ ἐκ Λειψίας καθηγητὴς Βίνδισχ περὶ τοῦ ῥήματος τῆς κελτικῆς γλώσσης, εἶτα δὲ ὁ ἐκ Βόννης καθηγητὴς Ἰωάννης Σμὶτ περὶ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἰνδογερμανικῶν γλωσσῶν.

Ἐν τῷ γερμανικῷ καὶ ῥωμανικῷ τμήματι ὡμίλησεν ὁ ἐκ Λειψίας διδάκτωρ Σχούχαρτ περὶ τῶν συντακτικῶν μεταβολῶν ἐν τῇ μέσῃ καὶ μεσημβρινῇ ἰταλικῇ γλώσσῃ, ὁ δὲ ἐκ Ζυρίχης καθηγητὴς Γρέβερ περί τινος τέως ἀγνώστου γλώσσης τοῦ "Chanson de geste,, Fierabras. Ἐν τέλει δὲ ὁ ἐκ Λειψίας διδάκτωρ Ἰακώβης (Jacoli) περὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν πηγῶν τῆς γερμανικῆς γλωσσολογίας.

Τὸ μαθηματικὸν τμῆμα ἐνησχολήθη περὶ τὴν προκαταρκτικὴν μόρφωσιν τῶν διδασκάλων τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις.

Ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ τμήματι ὡμίλησαν διάφορα μέλη περὶ ἀρχαιολογικῶν ζητημάτων, πρὸς δὲ τούτοις ὁ διδάκτωρ Κούρτιος περὶ ἐπιγραφῶν καὶ ἀρχαιοτήτων ἑλληνικῶν τινων νήσων, καὶ ὁ Σναϊδέρβιρτ περὶ τοῦ Παρθικοῦ βασιλείου.

Ἐν τῷ τμήματι τῶν νεωτέρων γλωσσῶν ὡμίλησεν ὁ διδάκτωρ Σμὶτ περὶ τῆς παιδαγωγικῆς ἀξίας τῆς ἀγγλικῆς συντάξεως καὶ ἕτερος ἐκ Βερολίνου διδάκτωρ περὶ τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῆς φιλολογικῆς ἐπιστήμης ὑπὸ Böckh.

Ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τελευταίᾳ γενικῇ συνεδριάσει ἡγόρευσαν ὁ μυστικὸς σύμβουλος διδάκτωρ Τισενδόρφ περὶ παλαιογραφικῆς, προτείνας σύναμα καὶ ἀναμόρφωσιν τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς, διότι κατ' αὐτὸν ἡ μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει εἶναι ἐσφαλμένη. Μετὰ ταῦτα ὡμίλησεν ὁ διδάκτωρ Μύλλερ περὶ τοῦ *βαθυνουστάτου Ἕλληνος φιλοσόφου Πλωτίνου*. Εἶτα δὲ ὁ ἐνταῦθα ἀγγλομερικανὸς ἱερεὺς Βίτφορδ περὶ καθολικοῦ τῶν γλωσσῶν ἀλφαβήτου. Ἐν τέλει τῆς συνεδριάσεως οἱ πρόεδροι τῶν διαφόρων τμημάτων ἐκοινοποίησαν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν.

Γ εἰκοστὴ ὀγδόη τῶν φιλολόγων συνέλευσις ἔληξε διὰ πατριωτικῆς προσφωνήσεως τοῦ καθηγητοῦ Ἐκστάϊν ἐπὶ τῇ πρώτῃ συνελεύσει ἐν τῷ γερμανικῷ βασιλείῳ. Τελευταῖος πάντων ὡμίλησεν ὁ ἐξ Ἀμβούργου διδάκτωρ Ἰωάννης Κλάσσεν ἐκφράσας ἐν ὀνόματι τῆς συνελεύσεως τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν τῆς Λειψίας ἐπὶ τῇ φιλόφρονι ὑποδοχῇ, τὴν ὁποίαν αὕτη ἐπεδείξατο εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν φιλολόγων.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Πρό τινος καιροῦ ἀπέθανεν εἰς Ῥότερδαμ κύριός τις λίαν πρωτότυπος, ὁ μεγαλήτερος ἴσως καπνιστὴς καὶ ζυθοπότης τοῦ κόσμου. Οἱ συμπατριῶταί του καὶ συνάδελφοί του τὸν ἐπωνόμασαν *βασιλέα τῶν καπνιστῶν*.

Κάτοχος μεγάλης περιουσίας, ἀποκτηθείσης εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν πανικῶν, ὁ Κ. Βὰν Κλάες ἔκτισε πλησίον τοῦ Ῥότερδαμ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον. Τὸ μέγαρον τοῦτο περιεῖχε περίεργον συλλογήν, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ διακεκριμένοι περιηγηταί, οἱ διερχόμενοι τὸ Ῥότερδαμ, προὔθυμοποιοῦντο νὰ ἐπισκεφθῶσι. Θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως, νομίζετε, συλλογὴ εἰκόνων αὐθεντικῶν τῶν φλαμανδῶν ζωγράφων Van Dyk, Τενιὲρ κτλ. Οὐδόλως.

Ἐν τῷ μουσείῳ τούτῳ ἦσαν ἐκτεθειμένα, ταξιθετημένα κατ' ἐθνικότητα καὶ χρονολογικὴν τάξιν ὅλα τὰ πρότυπα τῶν καπνοσυρίγγων (pipes) παριστῶντα κεφαλὰς ἢ γελοιογραφίας ἀνθρώπων, ζώων, ἀνθέων, λαχανικῶν, ὅλους τοὺς τόπους τοῦ καπνοῦ, κτλ. Ὁ ἔξοχος Βὰν Κλάες μετεχειρίσθη τὴν ζωήν του καὶ ἐξώδευσε μυθώδη ποσὰ πρὸς σχηματισμὸν τῆς παραδόξου ταύτης συλλογῆς. Ἡμέρας τινὰς πρὸ τοῦ θανάτου του, τὸν ὁποῖον ᾐσθάνετο πλησιάζοντα, ὁ ἐκκεντρικὸς οὗτος ἄνθρωπος προσεκάλεσεν ἕνα συμβολαιογράφον φίλον του καὶ ἔξοχον καπνιστήν. Τῷ ὑπηγόρευσε τὴν διαθήκην του, ἔχουσαν οὕτω:

»Ἐπιθυμῶ, εἶπεν, ἵνα οἱ ἐγχώριοι καπνισταὶ προσκληθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν μου.

»Ἕκαστος θὰ λάβῃ δέκα λίτρας καπνοῦ καὶ δύο ὁλλανδικὰς πίπας, τοῦ τελευταίου συρμοῦ, ἐφ' ὧν θὰ χαραχθῶσι τὸ ὄνομα μου, τὰ σύμβολά μου, καὶ ἡ χρονολογία τοῦ θανάτου μου.

»Συγγενεῖς, φίλοι καὶ προσκεκλημένοι εἰς τὴν κηδείαν μου θὰ εὐαρεστηθῶσι νὰ συνοδεύσωσι τὸ λείψανόν μου μέχρι τοῦ τάφου μου, φροντίζοντες νὰ μὴ ἀφήσωσι τὰς πίπας των νὰ σβεσθῶσι, τὰς ὁπλίας ὁ ἐπιστάτης μου θὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν των.

»Ὅταν δὲ φθάσωσιν εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ ἡ τελετὴ τελειώσῃ, ἕκαστος αὐτῶν ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ ῥίψῃ ἐπὶ τοῦ τάφου μου τὴν τέφραν τῆς πίπας του.

»Οἱ ἐντόπιοι καὶ οἱ τῶν περιχώρων πτωχοί, οἵτινες ἤθελον συμμορφωθῇ μὲ τὰς τελευταίας μου θελήσεις, θὰ λαμβάνωσι διὰ βίου καὶ κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου μου δέκα λίτρας καπνοῦ καὶ ἓν βαρέλιον ζύθου καλῆς ποιότητος.

»Ὅσον δ' ἀφορᾷ προσωπικῶς ἐμέ, προσθέτει ὁ σεβάσμιος Βὰν Κλάες ἐπιθυμῶ ἵνα τὸ σῶμα μου τεθῇ ἐντὸς φερέτρου ἐκ ξύλου δρυός, κεκαλυμμένου ἐσωτερικῶς μὲ τὰ ξύλα τῶν παλαιῶν μου κιβωτίων τῶν σιγάρων Ἀβάνας.

»Εἰς τὸ βάθος τοῦ φερέτρου, ἐν ᾧ θὰ τεθῇ τὸ σῶμάμου, περιτετυλιγμένον μὲ σάβανον ἐξ Αἰγυπτιακοῦ λινοῦ, νὰ θέσωσιν ἓν κιβώτιον γαλλικοῦ καπνοῦ ὀνομαζομένου καπορὰλ, καὶ ἓν δέμα τοῦ παλαιοῦ μας ὁλλανδικοῦ καπνοῦ.

»Θέλω καὶ ἀπαιτῶ νὰ θέσωσιν εἰς τὸ πλευρόν μου τὴν πολυαγάπητόν μου πίπαν, *τὴν γρηὰ τοῦ γέροντα*, ὡς καὶ κουτία φωσφόρων, τοὺς πυρόλιθους μου καὶ τεμάχιά τινα ὕσκας. Τίς οἶδε τί δύναται νὰ συμβῇ; — παρατηρεῖ ἀποφθεγματικῶς ὁ Βὰν Κλάες.

Εἰς στατιστικογράφος ἐδημοσίευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ γενναίου τούτου ἀνθρώπου τοὺς ἀκολούθους ἀριθμοὺς, φανερώνοντας τὴν ποσότητα τῶν λιτρῶν ζύθου τὰς ὁποίας κατέπιε, καὶ τὴν τῶν κιλογράμμων τοῦ καπνοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκάπνισε κατὰ τὸ μακρὸν στάδιόν του, ἐννενήκοντα ἐτῶν.

Ὁ Βὰν Κλάες ἔπινε καθ' ἑκάστην 15 λίτρας ζύθου καὶ ἐκάπνιζε 150 γραμμά. καπνοῦ. Ὅθεν ἡ καθημερινὴ κατανάλωσις 150 γραμμα. καπνοῦ, ἐπὶ 80 ἔτη δίδει ὁλικὸν ποσὸν 4,383 κιλογράμμων, καὶ ἡ καθημερινὴ πόσις 15 λιτρῶν ζύθου φέρει κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον 438,300 λίτρας.

Ἡ μετριόφρων γλῶσσα τῆς ἀνδρίας εἶναι, «Ὑπῆρξα ἀνδρεῖος τὴν δεῖνα ἡμέραν·» ἀλλ' ὁ λέγων «εἶμαι ἀνδρεῖος,» δὲν γνωρίζει τί θὰ ᾖναι αὔριον· καὶ θεωρῶν ὡς ἰδικήν του ἀξίαν ἣν αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν δὲν ἔδωκε, ἀξίζει νὰ τὴν ἀπολέσῃ καθ' ἣν στιγμὴν παρίσταται ἀνάγκη νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς.

Ὁ φιλέκδικος Θεὸς εἶναι Θεὸς τῶν φαύλων.

J. J. ROUSSEAU.

Μέλλον, καθὼς ἡ ἀστραπὴ τὸ σκότος ἐπεκτεῖνον,
Τῆς συμφορᾶς ὁ ἐμπαιγμὸς, ἰσχὺς ἀδυναμίας,
Τὸ σκοτεινόν του πρόσωπον ἐπὶ τοῦ τάφου κλῖνον
Κ' ἐκεῖθεν θᾶλλον ὡς ἐλπὶς κενὴ ἀθανασίας.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὑπάρχει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων παράδοξόν τι αἴσθημα ὅπερ ὠθεῖ αὐτοὺς, ὡς εἰς ἡδονὰς, εἰς τὰ θεάματα τῶν ποινῶν. Ζητοῦσι μετ' ἀποτροπαίου σπουδῆς νὰ συλλάβωσι τὴν ἰδέαν τοῦ ὀλέθρου ἐπὶ τῶν ἠλλοιωμένων χαρακτήρων τοῦ μέλλοντος ν' ἀποθάνῃ, ὡς ἐὰν ἀποκάλυψίς τις τοῦ οὐρανοῦ ἢ τοῦ ᾅδου ἔμελλε ν' ἀναφανῇ, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμὴν, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ταλαιπώρου ἐκείνου· ὡς ἵνα ἴδωσιν ὁποίαν σκιὰν ῥίπτει ἡ πτέρυξ τοῦ ἐπί τινος ἀνθρωπίνης κεφαλῆς πλανωμένου θανάτου· ὡς ἵνα ἐξετάσωσι τί ἐναπολείπεται εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅταν ἡ ἐλπὶς τὸν ἐγκατέλειψε.

Ἡ ψυχὴ ἔχει ἐνίοτε ἀκαριαίας ἐμπνεύσεις, ἐκλάμψεις αἰφνιδίας, τῶν ὁποίων ὁλόκληρος τόμος ἰδεῶν καὶ σκέψεων δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἔκτασιν, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μετρήσῃ τὸ βάθος, ὅπως καὶ τὸ φῶς μυρίων λαμπάδων δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ παρέξῃ τὴν ἄπειρον καὶ ταχεῖαν τῆς ἀστραπῆς λάμψιν.

V. HUGO.

ΕΙΜΑΙ ΣΚΛΗΡΑ;

Ὦ! πόσοι μὲ ὠνόμασαν ψυχρὰν, σκληρὰν καρδίαν,
Κ' ἐγωϊσμοῦ μ' ἐκάλεσαν πρωτοφανοῦς ταμεῖον!
Ὦ! πόσοι μὲ προσέβλεψαν μὲ ἄκραν δυσπιστίαν
Καὶ πόσοι μ' εἶπον!—Ἡ ροὴ σὲ τέρπει τῶν δακρύων

Ἐγὼ σκληρά! μαρτύρησον σύ, ἑσπερία αὖρα,
Ποσάκις μὲ συνήντησας στενάζουσαν καὶ μόνην
Ποσάκις πλῆθος δάκρυα νὰ χύνω μ' εἶδες μαῦρα,
Δι' ἓν θραυσθὲν δενδρύλλιον, ἢ μίαν ἀνεμώνην!

Ἐγὼ σκληρά! εἰπέτε σεῖς, ὦ νύκτες, τοῦ χειμῶνος,
Ποσάκις ἄθυμος, ῥεμβὴ, πλησίον τῆς ἑστίας
Ἠγρύπνουν,—καὶ παρήρχετο βραδύτατος ὁ χρόνος,
Ἐγὼ, ἡ κόρη τῆς ψυχρᾶς μητρὸς ἀναλγησίας!

Πρὸς τί ἠγρύπνουν; οἱ σκληροὶ ἀμέριμνοι κοιμῶνται.
Οὐδεὶς ταράττει λογισμὸς τοὺς ὕπνους των ἢ πόνος,
Μαύρ' εἶναι νὺξ καὶ ἄγριοι οἱ ἄνεμοι μυκῶνται
Πρὸς τί ἐγὼ νὰ ἀγρυπνῶ ἀναισθησίας γόνος!

Ἀναίσθητοι!..ἐγὼ σκληρὰ καὶ ἄσπλαγχνος καρδία,
Ἐγὼ, ἡ μὴ γνωρίσασα ἢ νὰ θρηνῶ καὶ στένω!
Τί ἂν ζητῶ νὰ φαίνωμαι ἀναίσθητος καὶ κρύα,
Κ' εἰς κροκοδείλου δάκρυα ἀνάλγητος ἂν μένω;

Σκληρὰ δὲν εἶμαι· καὶ αὐτὴ μὲ συγκινεῖ ἡ θέα
Φονευομένου μύρμηκος ὑπὸ τὰ βήματά μου,
Στενάζω ὅταν πένθιμος προσκλίνῃ ἡ ἰτέα
Καὶ ῥέουσιν ἀκράτητα, θερμὰ τὰ δάκρυά μου

Ὁπόταν πένης τήκεται στενάζων ἐπὶ κλίνης,
Ὁπόταν βρέφος ἔκθετον, ἀθῶον, κλαυθμηρίζῃ,
Ὁπόταν κόρην ὀρφανὴν ὁδοὺς σπαράσσῃ πείνης
Κ' ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν πρεσβύτης ποῦ γογγύζῃ·

ΦΩΤΕΙΝΗ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΦΙΛΑΡΕΣΚΟΝ.

Πρὶν φύγῃς, ἄστρον μου γλυκὺ, κομψὴ τῆς Εὔας [κόρη,
Ἵνα διέλθῃς ἄφροντις καὶ ποταμοὺς καὶ ὄρη
Μ' ἀτμόπλοια πυρίπνοα, μ' εὐπτέρους ἁτμαμάξας
Πρὶν ἴδῃς πόλεις γελαστὰς θελγήτρων καὶ θαυμάτων,
Ὀξνοῦς σου πρὶν ἀπισπασθῇ ἐκ τόσων θεαμάτων,
Σὲ θέλξῃ δ' ἔρως ἕτερος τὴν μνείαν μου παταξας,

Ὦ! ἄφες, γόησσα φαιδρὰ, θεὰ φιλαρεσκίας,
Νὰ σ' εἴπω πόσον ποθητὴ τῆς νέας μου καρδίας
Ὑπῆρχες καὶ ὑπάρχεις!
Νὰ σ' εἴπω πόσον σ' ἀγαπῶ, πόσον πικρῶς στενάζω
Πῶς ἄγγελον νυχθημερὸν πλησίον μου σὲ κράζω,
Πῶς πάντοτε περικαλλὴς τοῦ βίου μου σὺ ἄρχεις!

Ἰδὲ τὸν σκεπτικὸν ἐμὲ ὁπόσον σὺ φλογίζεις·
Ὁπόσον μὲ ἓν νεῦμά σου μὲ καταβασανίζεις·
Πρὸ ἀδυνάτου γυναικὸς ἀνὴρ ἐγὼ πῶς κύ- [πτω....
Νὰ σὲ συντρίψ' ὡς ὕελον εὐθὺς θὰ ἠδυνάμην,
Θὰ ἦμην τόσον εὐτυχὴς μακράν σου ἂν ἱστάμην,
Κ' ἐντούτοις εἰς τοὺς πόδας σου τὴν ὕπαρξίν μου [ῥίπτω.

Εἶσαι, φιλάρεσκε, τὸ φῶς λυχνίας πολυχρύσου
Κ' εἶμ' ἡ θειλαία χρυσαλλὶς· γνωρίζω πῶς ἐγγύς σου
Ἂν πτερυγίσω θὰ καῶ, κ' ἐντούτοις πτερυγίζω.
Εἶσαι τὸ χαῦνον βάραθρον καὶ εἶμ' ὁ ὁδοιπόρος·
Φρικτὴν εὑρίσκω προχωρῶν καταστροφὴν προώρως,
Κ' ἐντούτοις σκοτοδινιῶν ἀπαύστως βηματίζω.

Ὦ! πόσον, γύναι, σ' ἀγαπῶ!... Ὦ πόσας νύκτας [πάλας,
Ἐνῷ εἰς ὕπνου γλυκεροῦ εὑρίσκεσο ἀγκάλας
Καὶ ἔβλεπες ὀνείρατα ὡραῖα παραδείσου,
Δὲν ἐμελῴδησα πικρῶς ὑπὸ παράθυρά σου;

Ὁ ποιητὴς ὁ δύστηνος ἂν ἀγρυπνῷ αἰμά σου,
Σὺ ὅμως τώρα, ἄγγελε, ἀμέριμνα κοιμήσου!

Δὲν εἶσαι δρόσος δι' ἐμὲ ἢ ἄνθος ἓν καλλίχρουν,
Ἀλλ' εἶσ' αἰνιγματῶδες ὂν ποικίλον καὶ πολύχρουν,
Λαβυρινθώδης κόλασις, γυνὴ ἄνευ καρδίας...
Γυνὴ μὲ πνεῦμα πύρινον φιλαρεσκείας εἶσαι·
Κ' ἰδοὺ ὁ μόνος πόθος σου· ὡραία νὰ καλῆσαι
Καὶ νὰ σοὶ ψάλουν ἔρωτας πολλοὶ μετ' αὐθαδείας.

Τυφλὸς δὲν εἶμαι! σπαραγμὸν αἰσθάνομαι καὶ λύσσαν
Ὅταν σὲ βλέπω ἐλαφρὰν. Τὰ ὄνειρά μου ἦσαν,
Εὐθὺς φωνάζω, ὄνειρα παράφρονος ἀθλίου·
Πλὴν μετ' ὀλίγον σὲ ζητῶ, πρὸς σὲ τὸ βῆμα τρέπω,
Σκιά σου σὲ ἀκολουθῶ, δακρύων σὲ προσβλέπω
Καὶ σὲ θαυμάζω λάμπουσαν ἐκ κάλλους οὐρανίου.

Τυφλὸς δὲν εἶμαι! πλὴν ἐν σοὶ τὸν οὐρανὸν λατρεύω·
Ὅταν μοὶ λέγῃς «σ' ἀγαπῶ» εἰ καὶ οὐδὲν πιστεύω,
Ἄναξ πολὺς νομίζομαι τῆς οἰκουμένης πάσης·
Ὁ νοῦς μου τότε ἵπταται, ἡ λύρα τότε ψάλλει,
Ἀκτίς τις τότε θεϊκὴ τὸν κόσμον περιβάλλει,
Κ' ἡ γῆ αὐτὴ τῶν ὀδυνῶν ἡ ἄνω εἶναι πλάσις!

Ὦ! πόσον, γύναι, σ' ἀγαπῶ!... Εἰπέ μοι, ἄλλος [ἔρως
Ὑπῆρξε σταθερώτερος; Εἰπέ μοι, εἰς πᾶν μέρος
Δὲν ἤκουσας τὸ ᾆσμά μου ὑμνοῦν τὴν καλλονήνσου;
Ὦ! διατὶ δὲν δέχεσαι νὰ λέγωμαι εὐδαίμων;
Νὰ ἦσαι μέσῳ θλίψεων ὁ ἀγαθός μου δαίμων,
Ἡ Μοῦσα, εἰς τὸ πνεῦμά μου δωροῦσα τὴν ἰσχύν [σου;

Ὦ! πόσον, γύναι, σ' ἀγαπῶ!... Ὁ ἔρως μου ἂν [πταίῃ,
Ἂν μάταιον θυμίαμα συντριβῆται καὶ καίῃ
Σοῦ ἔμπροσθεν, ὡς πρὸ βωμοῦ ἡ νεαρὰ ζωή μου,
Οὕτω τὸ θέλει εἷς θεός, σκληρά τις εἱμαρμένη·
Ὁ ἔρως ὅστις πανσθενὴς μὲ φλέγει, μὲ μαραίνει,
Δὲν ἐκριζοῦται, καὶ αὐτὸν ὑμνεῖ πᾶσα πνοή μου.

Ἀναχωρεῖς!... ἐν εὐοδοῦ σοὶ λέγω ἐκ καρδίας,
Μακράν σου ἤμην πάντοτε ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας,
Μακράν σου τώρα δυστυχὴς θὰ ζῶ ἐντὸς ἀβύσσου...
Ὦ! ὕπαγε... ἐπίσπευσον πλὴν τὴν ἐπιστροφήν σου.
Ἂν κρύπτῃσαι, ὦ ἥλιε, πλὴν τὴν ἀνατολήν σου
Ἐπικαλοῦμαι ὡς ἀρχὴν ζωῆς τοῦ παραδείσου!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΠΠΑΖΟΓΑΗΣ.

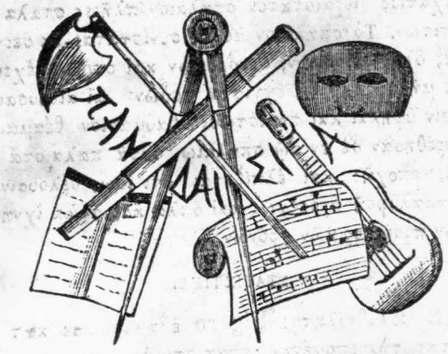

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.

Ἐκ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς νοτίου Ἀμερικῆς ἔφθασεν εἰς τοὺς ἰατρικοὺς τῆς Εὐρώπης συλλόγους ἡ εἴδησις ὅτι ἐν τῷ νοσοκομείῳ **Lomaf Bayas** πολλοὶ ἄνδρες, πάσχοντες βαρέως ὑπὸ εὐφλογίας, ἀπροσδοκήτως ἐθεραπεύθησαν. Ἰατρός τις ἔλαβε μίαν οὐγκίαν τῆς βοτάνης **Sarracena purpurea,** ἣν ἔβρασεν εἰς τέσσαρας οὐγκίας ὕδατος ἐπὶ τοσοῦτον μέχρις οὗ τὸ ῥευστὸν ἠλαττώθη εἰς οὐγκίας τρεῖς· ἀναμίξας δὲ σίραιον πορτοκαλίου προσέφερε τοῖς ἀσθενοῦσι δύο κοχλιάρια ἀνὰ πᾶσαν τετάρτην ὥραν. Ἐξ ἀσθενεῖς ἰάθησαν ἐν χρόνῳ βραχεῖ· μετὰ τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην δόσιν ἠλαττώθη ὁ πυρετὸς καὶ ἡ κεφαλαλγία, ἐντὸς δὲ ἓξ ἡμερῶν οἱ νοσηλευόμενοι ἀπελύθησαν.

* * * Ἀπεβίωσεν ἐσχάτως ὁ γεραίτερος καὶ διασημότερος τῶν Γερμανῶν ζωγράφων Καροσφὲλδ εἰς ἡλικίαν 75 ἐτῶν. Γεννηθεὶς κατὰ τὸ 1794 ἐν Λειψίᾳ, ὑπῆρξε μαθητὴς τῆς ἐν Βιέννῃ Ἀκαδημίας, ἀναχωρήσας δὲ ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Ρώμην ἔνθα διέτριψεν ἐπὶ δεκαετίαν· ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν κατὰ τὸ 1323 ἐδίδαξεν εἰς τὴν ἐν Μονάχῳ Ἀκαδημίαν τῶν ὡραίων τεχνῶν, ὕστερον, εἰς τὴν ἐν Δρέσδῃ ἔνθα διωρίσθη καὶ διευθυντὴς τοῦ βασιλικοῦ μουσείου· κατὰ δὲ τὸ 1867 διωρίσθη μέλος τοῦ Γαλλικοῦ Πανακαδημαίου ἐν τῷ τμήματι καλλιτεχνίας.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πλησίον τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου ἀνεκαλύφθη μεγαλοπρεπὴς σαρκοφάγος μὲ πολλὰς ἐπιγραφὰς καὶ περιέχων Μομμίαν.

* * * Πρὸς τὸν α' Ἀγγελιοφόρον» τῆς Ὀδησσοῦ γράφουσιν ἐκ Σουχοὺμ, ὅτι εἰς ἑπτὰ βερστίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης ἀνεκαλύφθη

ἐσχάτως ὡραιότατον σπήλαιον πλῆρες σταλακτιτῶν. Τὸ σπήλαιον τοῦτο σινίσταται ἐκ σειρᾶς ὅλης αἰθουσῶν, διαδρόμων καὶ στοῶν, ἔχει δὲ μῆκος 200 ὡς ἔγγιστα ποδῶν· αἱ αἴθουσαι εἰσὶν ὑψηλαὶ καὶ παριστῶσι θαυμάσιον θέαμα. Εὑρέθησαν δὲ ἐν τῷ σπηλαίῳ ὀστᾶ παλαιοτάτης ἐποχῆς καὶ ἐλπίζεται ὅτι ἴσως θέλουσιν ἀνακαλυφθῆ προσεχῶς καὶ ὅπλα καὶ ἄλλα ἴχνη τῶν προϊστορικῶν χρόνων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ.

Ἡ πολυθρύλητος Figaro ἐδημοσίευσε κατ' αὐτὰς τὴν ἑπομένην στατιστικὴν τῶν παρισινῶν ἐφημερίδων. Ἡ πρεσβυτάτη ἐφημερὶς τῶν Παρισίων καὶ ὅλης τῆς Γαλλίας εἶναι ἡ «Ἐφημ. τῆς Γαλλίας» συστᾶσα ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου τρίτου, πρὸ 242 ἐτῶν. Ὁ «Γενικὸς Μηνύτωρ» ἤρξατο πρὸ 83 ἐτῶν ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου τετάρτου· ἡ «Ἐφημ. τῶν Συζητήσεων» πρὸ 70 ἐτῶν ἐπὶ τῆς Ὑπατείας· ἡ «Συνταγματικὴ» πρὸ 57 ἐτῶν, ἤτοι τῷ 1815· τὸ «Πᾶν» πρὸ 51 ἐτῶν ἐπὶ τῆς Πολινορθώσεως· τὸ «Σαριβαρὶ» πρὸ 41 ἐτῶν ἐπὶ Λουδοβίκου Φιλίππου· ὁ «Τύπος» πρὸ 38, ὁ «Αἰὼν» πρὸ 37· ἡ «Πατρὶς» πρὸ 32· ὁ «Τόπος» πρὸ 24, ἤτοι τῷ 1848. Ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας ἐξεδόθησαν αἱ ἑπόμεναι ἐφημερίδες «Φιγαρὼ» πρὸ 19 ἐτῶν, «Ἀγγελιαφόρος τῶν Παρισίων» πρὸ 16, «Ἐθνικὴ Γνώμη» πρὸ 14, «Κόσμος» πρὸ 13, «Καιρὸς» πρὸ 12, «Γαλλία» πρὸ 11, «Ἐθνικὸν Μέλλον» πρὸ 8, «Ἐφημερὶς τῶν Παρισίων» πρὸ 6, «Ἐλευθερία» πρὸ 6, «Γάλλος» πρὸ 5, «Ἐθνικὴ» πρὸ 4, «Ἑσπέρα» πρὸ 4, «Ἐπίσημος» πρὸ 4, «Κώδων» πρὸ 3, «Ἀνακλητήριον» πρὸ 2. Ἐπὶ τῆς δημοκρατίας τοῦ 1870 ἐξεδόθησαν τὸ «Δημόσιον Καλὸν» πρὸ ἑνὸς ἔτους καὶ 15 ἡμερῶν, ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» πρὸ 5 μηνῶν, ἡ «Τάξις» πρὸ 188 ἡμερῶν, ὁ «Ἀιὼν» πρὸ 147 ἡμερῶν, ὁ «Ῥιζοσπάστης» πρὸ 101 ἡμερῶν, ὁ Ταχυδρόμος τῆς Γαλλίας» πρὸ 120 ἡμερῶν, ὁ «Κορσάρος» πρὸ 61, τὸ «Συμβὰν» πρὸ 15 καὶ ἡ «Ἀστραπὴ» πρὸ ἡμερῶν.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ ΚΑ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Πίναξ ε Οἶκοι λ Ἴα ν

Πεῖνα ξέει κοιλίαν.

Οὐδεὶς ἄχρι τοῦδε ἔπεμψε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τὴν ἄνω λύσιν.

Τὸ πρῶτον εἰς τὴν μουσικὴν ζήτει τῆς ἐκκλησίας
Εἰς τὸ ἀλφαβητάριον τὸ δευτερόν μου εἶναι
Τὸ τρίτον μου εὐωδιᾶ στὴν δρόσον τῆς πρωΐας
Τὸ δ' ὅλον πόλις εἶν' σπουδῶν ἀλλ' ὄχι αἱ Ἀθῆναι.